

Зөвлөмжийн Цуврал

АС01-1

Rev. 1

Иргэний нисэхэд түгээмэл хэрэглэдэг Англи үгсийн орчуулга

2021 оны 8 сарын 31

Ерөнхий зүйл

Зөвлөмжийн цуврал (АС) нь холбогдох тухайн ИНД-ийн шаардлагыг Дарга хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэрээр хангахад шаардлагатай стандарт, зөвлөмж болон журмыг агуулдаг.

АС нь ИНД болон эрх зүйн талаарх Даргын үзэл баримтлалыг харуулдаг ба тухайн асуудалтай холбоотой ИНЕГ-ын бодлогыг тодорхойлдог бичиг баримт юм. Хэрэв АС-д ИНД болон эрх зүйн баримт бичигт зааснаас өөрөөр заасан бол тухайн ИНД болон эрх зүйн баримт бичгийг баримтална.

Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц шинэ стандарт, зөвлөмж болон журам гарсан тохиолдолд тухайн мэдээллийг холбогдох АС-д нэмж оруулна.

Зорилго

АС01-1-д заасан иргэний нисэхэд түгээмэл хэрэглэдэг үг хэллэгийг нэгдсэн байдлаар орчуулан хэрэглэх нь иргэний нисэхийн нийтлэг нэр томъёо болон товчлолын нэгдсэн ойлголтыг тогтооно.

Тухайн АС-г Иргэний нисэхийн тухай хууль, ИНД, Зөвлөмжийн цуврал болон Даргын гаргасан иргэний нисэхийн эрх зүйн бусад баримт бичгийг иргэний нисэхийн үйл ажиллагаа хэрэглэгчид нэгдсэн нэг зөв утгаар ойлгож, үйл ажиллагаандаа ашиглахад зориулан гаргасан.

Холбогдох дүрмүүд

АС01-1 нь ИНД болон түүний нэр томъёоны тайлбартай харилцан уялдаатай.

Өөрчлөлтийн мэдэгдэл

АС01-1-г ИНД-ийн шинэчлэлийн хүрээнд боловсруулагдсан ИНД-д үндэслэн боловсруулсан.

Гарчиг

Иргэний нисэхэд хэрэглэдэг түгээмэл үг хэллэг.....	3
A	3
B	10
C	11
D	15
E	18
F.....	21
G	24
H.....	25
I.....	26
J.....	28
K	29
L.....	29
M.....	30
N.....	33
O.....	34
P.....	35
Q.....	43
R.....	43
S.....	46
T.....	50
U.....	54
V.....	55
W.....	56
X.....	57
Y.....	57
Z.....	57

Иргэний нисэхэд хэрэглэдэг түгээмэл үг хэллэг

Иргэний нисэхийн эрх зүйн баримт бичгийг орчуулан хэрэглэхдээ дараах үг хэллэгийг үйл ажиллагаандаа ашиглана уу:

А

Англи	Монгол
abandoned take-off aborted take-off rejected take-off	татгалзсан хөөрөлт
abbreviated plain language	товчилсон энгийн үг
accelerate stop	гүйлт-зогсоох
acceptable acceptable to the Director	хүлээн зөвшөөрөхүйц Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц
acceptance approval permission validation permit authorisation endorsement	хүлээн зөвшөөрөх зөвшөөрөл зөвшөөрөл (хугацаатай) баталгаажуулсан зөвшөөрөл эрх баталгаажуулсан тэмдэглэл (ИНД-61, 66, 65, 67)
accepted validated recognised	хүлээн авсан хүлээн зөвшөөрсөн танигдсан, тооцсон
access access controlled area entrance	нэвтрэх, орох, хяналттай нэвтрэх бүс орох хаалга
access panels fairings cowls cover plates	нээлхий бүрээс хаалт (С-хаалт) таглаа, таглах хавтан
accessible readily accessible	авах боломжтой хялбар авах боломжтой
accident serious incident incident occurrence	осол ноцтой зөрчил зөрчил хэрэг явдал
accredited accredited medical conclusion	итгэмжлэгдсэн, итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн дүгнэлт
act action activity	үйлдэл ажиллагаа, үзэгдэл идэвхижил, идэвхтэй ажиллагаа
act as a test pilot	туршин нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэх
active aircraft movement area surface movement	агаарын хөлгийн идэвхтэй хөдөлгөөнт бүс гадаргуу дээрх хөдөлгөөн
activity being audited	аудит хийгдэж байгаа
actual real current up-to-date present	одоогийн, бодит бодит хүчинтэй, тухайн үеийн, чадвартай шинэчлэгдсэн тухайн, байгаа, одоо
address for service	үйлчилгээ эрхлэх хаяг (байгууллагад), ажил үүрэг гүйцэтгэх хаяг (хувь хүнд)
adequate suitable alternate destination departure -aerodrome	тохиромжтой тохиромжтой бэлтгэл нисэн очих нисэн гарах -аэродром
adequate adequate terrain clearance terrain awareness	тохиромжтой, хангалттай хангалттай газрын бартааг давах зай газрыг мэдрэх

Англи	Монгол
adjacent vicinity	хажуу, дэргэд, зэргэлдээ ойролцоо
administering governing	хариуцах зохицуулах
administering authority	хариуцсан эрх бүхий байгууллага
adapt adopt	нийцэх, зохицох дагаж мөрдөх, авч ашиглах
advanced qualification program qualification training	мэргэшил дээшлүүлэх хөтөлбөр мэргэшүүлэх сургалт
advisory circular advisory notice	зөвлөмжийн цуврал анхааруулах мэдэгдэл
aerial firework aerial work aerial operation	тэнгэрийн галын наадам, салют агаараас гүйцэтгэх ажил агаараас гүйцэтгэх үйл ажиллагаа
aerial topdressing aerial spraying aerial VTA (vertebrate toxic agent) horticulture forest preservation livestock	агаараас бордоо цацах агаараас шингэн цацах агаараас хортон мэрэгчийн хор цацах цэцэрлэгжүүлэлт ой модны хамгаалалт мал амьтан
aerobatic rating - aerobatic flight rating	аэробатик нислэгийн зэрэглэл
aerodrome boundary aerodrome design aerodrome emergency plan aerodrome visual aid	аэродромын хил хязгаар аэродромын төлөвлөлт аэродромын онцгой нөхцөлийн төлөвлөгөө аэродромын ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
aerodrome minima alternate minima	аэродромын минима бэлтгэл минима
aerodrome obstacle limitation surface	аэродромын саадыг хязгаарлах гадаргуу
aerodrome operator qualifying aerodrome operator aerodrome controller	аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгч хязгаарлагдмал аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгч аэродромын хөдөлгөөний удирдагч
aerodrome traffic circuit aerodrome control service aerodrome air traffic service apron management services	аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний хайрцаг аэродромын удирдлагын үйлчилгээ аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ апрон зохицуулалтын үйлчилгээ
aeromedical significance operational significance	нисэхийн эрүүл мэндийн онцлох шаардлага (НЭМОШ) үйл ажиллагааны онцлох шаардлага
aeronautical application aeronautical chart aeronautical radiotelephone transceiver	нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглах, нисэхийн хэрэглээ нислэгийн зураг нисэхийн радио-холбооны дамжуулагч-хүлээн авагч
Aeronautical telecommunication service organisation Air traffic service organisation Instrument flight procedure service organisation Aviation meteorological service organisation Aeronautical information service organisation	Агаарын навигацийн техник үйлчилгээний байгууллага (ИНД-171) Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний байгууллага (ИНД-172) Хэрэглэлийн нислэгийн журмын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-173) Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-174) Нисэхийн мэдээллийн үйлчилгээний байгууллага (ИНД-175)
aeronautical telecommunication service aeronautical telecommunication facility air navigation service	агаарын навигацийн техник үйлчилгээ агаарын навигацийн байгууламж агаарын навигацийн үйлчилгээ
affected	нөлөөлөгдсөн
agent agency	агент байгууллага
AGL ASL AMSL	газрын түвшнээс дээш (AGL) далайн түвшнээс дээш (ASL) далайн дундаж түвшнээс дээш (AMSL)
agreement arrangement contract memorandum of understanding treaty	зөвшилцөл, хэлэлцээр зохицуулалт гэрээ харилцан ойлголцлын санамж бичиг олон улсын гэрээ

Англи	Монгол
agricultural aircraft operation	ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
air ambulance	түргэн тусламж
air data computer	агаарын өгөгдлийн компьютер
air law	нисэхийн хууль, дүрэм
aviation legislation	нисэхийн хууль эрх зүй
civil aviation regulation	иргэний нисэхийн дүрэм
air operation	арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа
air transport operation	агаарын тээврийн үйл ажиллагаа
special operation	тусгай зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагаа
adventure aviation operation	чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа
recreational organisation	нисэх клуб, сургалтын байгууллага
general private operation	хувийн нисэхийн үйл ажиллагаа
unmanned aircraft operation	хүнгүй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
general aviation air transport operation	ерөнхий зориулалтын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа
air operator	агаарын тээвэрлэгч
aircraft operator	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч
airline air operator	шугамын агаарын тээвэрлэгч
general aviation air operator	ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгч
air situation display	нислэгийн хөдөлгөөний ажиглалтын дэлгэц
electro-optical system	дурантай камерын систем
visual surveillance system	ил харааны ажиглалтын систем
air traffic	нислэгийн хөдөлгөөн
traffic flow	хөдөлгөөний урсгал
air traffic controller	нислэгийн хөдөлгөөний удирдагч
air traffic management	нислэгийн хөдөлгөөний зохицуулалт
air traffic movement data	нислэгийн хөдөлгөөний өгөгдөл
airborne collision	агаарт мөргөлдөх
air-cooled	агаарын хөргөлттэй
liquid cooled	шингэний хөргөлттэй
aircraft check	агаарын хөлгийн үзлэг
aircraft contents	агаарын хөлөгт агуулагдсан эд зүйлс
aircraft search	агаарын хөлгийг шалгалт (security)
aircraft identification	агаарын хөлгийн таних тэмдэг
aircraft in distress	аюул тулгарсан агаарын хөлөг
aircraft involved in accident	осолд өртсөн агаарын хөлөг
aircraft operating agency	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллага
aircraft operator	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч
aircraft owner	агаарын хөлөг өмчлөгч
aircraft sonic boom	агаарын хөлгийн дууны хурдны цохилтын долгион
airframe and engine combination	хүчилсэн бүтэц болон хөдөлгүүрийн хослол
airline flight instructor rating	агаарын тээврийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл
airline flight examiner rating	агаарын тээврийн шалгагч-нисгэгчийн зэрэглэл
airline pilot (airline transport pilot)	агаарын тээврийн нисгэгч
airline	шугамын
airline air operator	шугамын агаарын тээвэрлэгч
general aviation air operator	ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгч
air operator	агаарын тээвэрлэгч (ИНД-119, 129)
airman	нислэгийн ажилтан
airmanship	нисгэгчийн чадвар
airship	дирижабль
airside	хамгаалалтын бүс
inter alia	зорчих гудам
airspace incident	агаарын зайн зөрчил
defect incident	гэмтлийн зөрчил
facility malfunction incident	байгууламжийн доголдлын зөрчил
aircraft incident	агаарын хөлгийн зөрчил
security incident	аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил
promulgated information incident	түгээгдсэн мэдээллийн зөрчил
aerodrome incident	аэродромын зөрчил
cargo security incident	ачааны аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил
dangerous goods incident	аюултай барааны зөрчил

Англи	Монгол
bird incident	шувуутай холбоотой зөрчил
airworthiness	нислэгт тэнцэх чадвар (НТЧ)
airworthiness certificate	НТЧ-ын гэрчилгээ
airworthiness compliance	НТЧ-ын хэрэгжилт
airworthiness review	НТЧ-ын дүгнэлт
airworthiness directive	НТЧ-ын Удирдамж
airworthy	нислэгт тэнцэх
airworthy condition	нислэгт тэнцэх нөхцөл
applicable airworthiness requirement	хамааралтай НТЧ-ын шаардлага
flyability	нисэх чадвар
aisle	корридор, гол зам
single aisle	ганц гол замтай
alert	түгшүүр, анхааруулга
signal	дохио
warning	анхааруулах
alerting signal	анхааруулах дохио
visual signal	ил харааны дохио
light signal	гэрлэн дохио
aural signal	дуут дохио
all-call	бүх дуудлага
alleged conduct	сэжигтэй байдал
alleged violation	зөрчсөн гэж үзэх
allowable weight	зөвшөөрөгдөх жин
alphanumeric designator	үсэг-тоон оноосон нэр
alteration	өөрчилж засварлах (бичиг баримт), өөрчлөлт
modification	модификаци
change	солилт
alternative	өөр орлох, нөөц
equivalent	дүйцэх
alternative means of compliance	хэрэгжүүлэлтийн өөр хэлбэр
altitude	түвшин
assigned altitude	тогтоосон түвшин
altitude alerting system	түвшин анхааруулах систем
amateur	сонирхогч
principal constructor	үндсэн зохион бүтээгч
amateur-built	сонирхогчийн бүтээсэн
ambient	гадна орчин, орчин
ambient light condition	орчны гэрэл
ambient temperature	орчны агаарын хэм
outside air temperature	гадна агаарын хэм
amendment	нэмэлт өөрчлөлт, өөрчлөлт
supplements	нэмэлт хавсралт, нэмэлт
AIP amendment	AIP-ын Өөрчлөлт
AIP supplements	AIP-ын Нэмэлт
Annex	Хавсралт
Appendix	хавсралт
amphibious aeroplane	амфиби-нисэх онгоц
analysis	дүн шинжилгээ
assessment	үнэлгээ
review	дүгнэлт
Annex	Хавсралт
annual review	жилийн дүгнэлт
biennial review	хоёр жилийн дүгнэлт
semiannual review	хагас жилийн дүгнэлт
anticipated	хүлээгдэж байгаа, төлөвлөсөн
planned	төлөвлөсөн
intended	зорьсон
proposed	санал болгосон
expected	баримжаат, таамагласан, төлөвлөсөн
anticipated instrument approach procedure	төлөвлөсөн хэрэглэлийн ойртолтын журам
anticipated operating conditions	төлөвлөсөн үйл ажиллагааны нөхцөлд

Англи	Монгол
anti-collision light rotating beacon	мөргөлдөхөөс сэргийлэх гэрэл эргэлддэг маяк
anti-icing de-icing icing protection frost ice rim ice snow slush	мөстөлт эсэргүүцэх мөс арилгах мөстөлтөөс хамгаалах цан мөс нимгэн мөс цас нойтон цас, хайлмаг
anti-sabotage check bomb check	хорлон сүйтгэх ажиллагаанаас сэргийлэх үзлэг тэсрэх бөмбөгнөөс сэргийлэх үзлэг
any airworthiness requirement not complied	аливаа хангагдаагүй НТЧ-ын шаардлага
any any of any of the following	аливаа аль ч, ямар ч, хэсэгчлэн дараахийн алийг нь ч
appeal	гомдол гаргах
applicable experience applicable fee	хамааралтай туршлага зохих хураамж
applicant applicant for the grant of applicant for the issue of applicant's organisation	хүсэлт гаргагч ... эзэмших хүсэлт гаргагч ... авах хүсэлт гаргагч хүсэлт гаргагчийн байгууллага
application fee	зохих төлбөрийн баримт
apply application application fee application for	үйлчлэх, хамаарах хүсэлт, хэрэглээ хүсэлтийн хураамж хүсэлт гаргах
approach aid visual aid navigation aid	ойртолтын туслах төхөөрөмж ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ навигацийн туслах төхөөрөмж
approach control	ойртолтын удирдлага
approach control office aerodrome flight information office temporary aerodrome flight information office temporary aerodrome control tower temporary office temporary tower centralised flight planning office visual control room	ойртолтын удирдлагын ажлын байр аэродромын нислэгийн мэдээллийн ажлын байр түр аэродромын нислэгийн мэдээллийн ажлын байр түр аэродромын удирдлагын цамхаг түр ажлын байр түр цамхаг нэгдсэн нислэг төлөвлөлтийн ажлын байр ил харааны хяналтын байр
approach surface transitional surface inner approach surface inner transitional surface balked landing surface take-off climb surface surface inner edge obstacle protection surface	ойртолтын гадаргуу шилжилтийн гадаргуу ойртолтын дотоод гадаргуу шилжилтийн дотоод гадаргуу цуцлагдсан буулт үйлдэх гадаргуу хөөрөлтийн өндөр авах гадаргуу гадаргуугийн дотоод ирмэг саадыг хамгаалах гадаргуу
approaching for a landing	буухаар ойртолт үйлдэх
appropriate applicable related relevant corresponding associate	тохирох хамаарах холбогдох холбоотой хамааралтай холбоотой, холбогдох
appropriate category rating licence category	тохирох категори зэрэглэл, эрх үнэмлэхний категори
appropriate endorsement produce the certificate to the Director for appropriate endorsement	зохих баталгаажуулсан тэмдэглэл баталгаажуулсан тэмдэглэл хийлгэхээр Даргад хүргүүлнэ
appropriate entry	холбогдох бичилт, холбогдох тэмдэглэгээ

Англи	Монгол
appropriately authorised appropriately qualified suitably qualified qualified person	зохих ёсоор эрх олгогдсон, зөвшөөрөгдсөн зохих ёсоор мэргэшсэн зохих ёсоор мэргэшсэн мэргэшсэн ажилтан
appropriately care	зохих ёсоор асран халамжлах
approval	зөвшөөрөл (байгууллага, хувь хүнд), баталгаа (баримт бичигт)
authorisation certification permit	эрх, зөвшөөрөл гэрчилгээжүүлэлт зөвшөөрөл
approve authorise certify	зөвшөөрөх (байгууллага, хувь хүнд), батлах (баримт бичигт) эрх олгох гэрчилгээжүүлэх
approved handler	зөвшөөрөгдсөн гүйцэтгэгч (ИНД-92)
approved identifiable paint scheme and markings identifiable paint scheme flight and duty scheme	зөвшөөрөгдсөн танигдахуйц будган зураглал болон тэмдэглэгээ танигдахуйц будган зураглал нислэгийн болон ажил үүргийн хуваарь
approved instrument approach procedure	батлагдсан хэрэглэлийн ойртолтын журам
approved manual	батлагдсан заавар
apron	апрон
ARC (Aerodrome reference code)	аэродромын хяналтын код
arch radius centre centreline	тойргийн нум радиус төв тэнхлэг
area zone border boundary edge region	талбай, бүс бүс хил хил хязгаар ирмэг бүс
area control centre flight information centre	бүсийн удирдлагын төв нислэгийн мэдээллийн төв
ARFL (Aeroplane reference field length)	нисэх онгоцны хяналтын талбайн урт
armed engaged loaded unloaded	бэлэн байдалд орсон, цэнэглэсэн, зэвсэглэсэн цэнэглэсэн, холбосон цэнэглэсэн цэнэглээгүй
arrange technical arrangement working arrangement	зохицуулах техникийн зохицуулалт хамтын ажиллагааны зохицуулалт
article baggage carry-on baggage goods (cargo and mail - ICAO) cargo freight	эд зүйл тээш гар тээш бараа ачаа багц ачаа
as Director considers appropriate	Даргын шаардлагатай гэж үзсэн
as far as possible	аль болох боломжит байдлаар
as indicated on the form	тухайн маягад тусгагдсан
as soon as possible where possible immediately as soon as practicable far as practical forthwith where practicable	нэн даруй боломжтой бүх тохиолдолд яаралтай, нэн даруй хурдан, түргэн, цаг алдалгүй аль болох боломжит байдлаар шууд боломжтой бүх тохиолдолд
assessment competency assessment medical assessment	үнэлгээ хийх, үнэлэх ур чадварын үнэлгээ эрүүл мэндийн үнэлгээ

Англи	Монгол
practical assessment risk assessment flight assessment Performance Assessment comparative assessment initial assessment Landing Distance Assessments assessment of fitness internal assessment aviation assessment personnel assessment safety assessment aerobatic assessment	практик дадлагын үнэлгээ эрсдэлийн үнэлгээ нислэгийн үнэлгээ хүчин чадлын үнэлгээ харьцуулсан үнэлгээ анхан шатны үнэлгээ буултын зайн үнэлгээ биеийн байдлын үнэлгээ дотоод үнэлгээ нисэхийн үнэлгээ хувийн үнэлгээ аюулгүй байдлын үнэлгээ аэробатикын үнэлгээ
at all time permanent continuous	байнга байнгын байнга, тасралтгүй
at least minimum maximum	доошгүй, наад зах нь доод, минимум дээд, максимум
ATC ATS	нислэгийн хөдөлгөөний удирдлага (НХУ) нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ (НХУ)
atmosphere standard atmosphere atmospheric temperature atmospheric pressure atmospheric condition atmospheric standard	атмосфер стандарт атмосфер атмосферийн хэм атмосферийн даралт атмосферийн нөхцөл атмосферийн стандарт
ATS surveillance control service ATS surveillance service ATS surveillance system ATS surveillance procedure	НХУ-ний ажиглалтын удирдлагын үйлчилгээ НХУ-ний ажиглалтын үйлчилгээ НХУ-ний ажиглалтын систем НХУ-ний ажиглалтын журам
ATS surveillance system cover	НХУ-ний ажиглалтын системийн бүрхүүл
ATS unit ATC unit ATS provider aerodrome flight information unit aerodrome flight information service unit aerodrome control unit approach control unit	НХУ-ний нэгж НХУ-ын нэгж НХУ үзүүлэгч аэродромын нислэгийн мэдээллийн нэгж аэродромын нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээний нэгж аэродромын удирдлагын нэгж ойртолтын удирдлагын нэгж
attitude indicator gyro horizon location indicator	авиагоризонт, байрлал заагч авиагоризонт, байрлал заагч байршил заах код
attitude instrument indicator turn and slip indicator attitude indication caution indicator	байрлал заах хэрэглэл эргэлт болон гулгалт заах хэрэглэл байрлал заах анхааруулах дохиолол
aural warning visual warning	дуут анхааруулга гэрлэн анхааруулга
authorised by ATC	НХУ зөвшөөрсөн
authorised representative of the Director authorised personnel	эрх бүхий Даргын төлөөлөгч эрх бүхий ажилтан
authority Authority data authority data datum data link	эрх бүхий байгууллага ИНЕГ өгөгдөл солилцох байгууллага өгөгдөл өгөгдөхүүн data-link
auto-feather auto-coarse	сэнсний авто-флюгер (auto-feather) авто өнцөг
automatic engine data recording system automatic pressure altitude reporting equipment	хөдөлгүүрийн өгөгдлийг автоматаар бичих систем автоматаар даралтын түвшнийг мэдээлэгч төхөөрөмж

Англи	Монгол
autonomous	бие даасан
autothrottle system	хүчний удирдлагын автомат-систем
available	бэлэн, бэлэн байгаа
not available	бэлэн бус, байхгүй
absent	байхгүй
as far as is reasonably practicable	боломжтой байх бүх хугацаанд
aviation related experience	нисэхийн холбоотой туршлага
aviation environment	нисэхийн үйл ажиллагааны орчин
aviation event	нисэх спортын арга хэмжээ
aviation medical practice	нисэхийн эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа
Aviation meteorological service organisation	Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-174)
meteorological office	цаг уурын алба
site	ажлын талбай
aviation recreation organisation	нисэх клуб, нисэхийн сургалтын байгууллага
aviation safety	нисэхийн аюулгүй байдал
aviation security	нисэхийн аюулгүйн хамгаалалт
aviation security service	нисэхийн аюулгүйн хамгаалалтын үйлчилгээ

B

Англи	Монгол
background	суурь, суурь мэргэжилтэй
balloon	бөмбөлөг, агаарын бөмбөлөг
hot air balloon	халуун агаарын бөмбөлөг
hot air free balloon	халуун агаарын чөлөөт бөмбөлөг
base	бааз
main base	үндсэн бааз
maintenance base	ТҮ-ний бааз
baseline data	суурь шугамын өгөгдөл
basic	суурь
initial	анхан шатны
refreshing	сэргээх
recurrent	давтан
type rating	маягийн зэрэглэл
upgrade	шат ахиулах, шат ахих
ground	газрын бэлтгэл
on the job training	ажлын байран дээрх сургалт
basic weather information	цаг агаарын үндсэн мэдээ
bearing	даац
strength	хүч, бөх бат байдал, бөх бат чанар
behavioural or cognitive	зан төлөвийн, эсхүл танин мэдэхүйн
boarding	бүхээгт орох
bona fide interest	бодит, жинхэнэ сонирхол
bona fide member	жинхэнэ гишүүн
bona fide purpose	бодит зорилгоор
boom	гар микрофон
boom microphone	чихэвчний микрофон
mask microphone	маскны микрофон
handsets	гар микрофон
headsets	чихэвч
microphones	микрофон
selector switches	сонгох товчлуурууд
signalling devices	дохионы хэрэгсэл
both	аль алийг, хоёуланг
breach	зөрчих
offence	хэрэг зөрчил
crime	гэмт хэрэг
breaches	зөрчих
cross	дайрч гарах, харьцуулах
brief description	товч тайлбар
briefing	зааварчилгаа

Англи	Монгол
description passenger briefing	тайлбар, үзүүлэлт, цар хүрээ, тодорхойлолт зорчигчдод өгөх зааварчилгаа
brightness	тодорц
brought about	үүдэлтэй, шалтгаалан гарсан, холбоотой
by cross checking	харьцуулан шалгах, зөрж шалгах, харилцан шалгах

C

Англи	Монгол
CAA Form One - authorised release certificate	CAA Form One - шилжүүлэхийг зөвшөөрсөн гэрчилгээ
CAA testing officer	ИНЕГ-ын шалгах эрх бүхий этгээд
cabin compartment	бүхээг зорчигчийн бүхээг, нисэх багийн бүхээг, ачааны бүхээг
calendar time	хуанлийн хугацаа
calibration calibration setting calibration check	тохируулга тохируулгын тохиргоо тохируулгын шалгалт
call sign, callsign	дуудлага, таних дуудлага
cancellation revocation suspension renewal	цуцлах хүчингүй болгох түдгэлзүүлэх сунгах
CAR CAA	ИНД ИНЕГ
cargo rack bin cargo or baggage compartment	ачааны шургуулга суудлын дээрх сав ачаа, эсхүл тээшний тасалгаа
case casing surface cowl skin	хайрцаг хайрцаглах гадаргуу, орон зай бүрхүүл арьс
category class variant type series make model -Aircraft wise	категори анги, ангилал вариант маяг сери хийц загвар - Агаарын хөлгийн хувьд
cause to be made cause to suspect reason to suspect potential cause potential threat imminent threat potentially hazardous conditions potential risk temporary hazard temporary information temporary publication	хийх шалтгаан болох сэжиглэх шалтгаан сэжиглэх шалтгаан боломжит шалтгаан боломжит аюул, заналхийлэл бодит аюул боломжит аюултай нөхцөл боломжит эрсдэл түр шинжтэй аюул түр мэдээлэл түр нийтлэл
ceiling cloud ceiling visibility flight visibility	үүлний суурийн өндөр үүлний суурийн өндөр хараа, алсын барааны харагдац нислэгийн хараа
centre line	гол шугам, тэнхлэг, голч шугам
centreline-thrust multi-engine	татах хүч нь гол тэнхлэг дагуу байрласан олон-хөдөлгүүртэй
certificate licence validation permit (Part 61) permit	гэрчилгээ үнэмлэх (хувь хүнд) баталгаажуулсан зөвшөөрөл (ИНД-61) зөвшөөрөл

Англи	Монгол
certification	гэрчилгээжүүлэлт
certifying aerodrome qualifying aerodrome	гэрчилгээжсэн аэродром хязгаарлагдмал аэродром
channel-continuity-check channel-sequence number	сүвгийн нэвтрүүлэх чадварын шалгалт сүвгийн дарааллын дугаар
character characteristic performance capability capacity physical characteristic physical location physiological	шинж чанар шинж чанар, өгөгдөл, үзүүлэлт үзүүлэлт, гүйцэтгэл чадал, хүчин чадал, чадамж багтаамж, эзлэхүүн бодит үзүүлэлт бодит байрлал физиологийн
charter cross-hire leasing	чартер давхар-түрээс түрээс
check inspect test re-inspect re-examine	шалгах үзлэг, үзлэг шалгалт хийх, шалгах тест, нислэгийн шалгалт (ИНД-61) дахин үзлэг хийх дахин шалгалт хийх
checked baggage	үзлэг хийгдсэн тээш
checklist for procedures, including emergency procedures	онцгой нөхцөлийн журмыг багтаасан журам шалгах хуудас
circling manoeuvre holding pattern holding procedures holding fix	тойргийн маневр хүлээх тойрог хүлээлтийн журам, хүлээх нислэгийн журам хүлээх цэг
circumstances condition situation status case occurrence act fact	нөхцөл байдал нөхцөл, төлөв байдал нөхцөл байдал, нөхцөл статус, төлөв байдал тохиолдол хэрэг явдал үйлдэл бодит байдал
civil power public service	иргэний засаглал, иргэний засаг захиргаа нийтийн үйлчилгээ
clearance below cloud clearance from cloud distance from cloud clear of cloud cloud top cloud of operational significance overcast	үүлнээс доош зай барих үүлнээс зай барих үүлнээс барих зай үүлнээс зайтай байх үүлний дээд хил нислэгт нөлөөлөх үүл бүрхэг үүлтэй, битүү үүлтэй
corporate aviation business aviation private aviation	байгууллагын нисэх бизнесийн нисэх хувийн нисэх
cumulus cumulonimbus cumuliform altocumulus stratocumulus towering cumulus cirrus cirrocumulus cirrostratus stratus stratiform altostratus nimbostratus scattered	бөөн үүл борооны бөөн үүл бөөн хэлбэрийн үүл өндрийн бөөн үүл давхраат бөөн үүл цамхаг хэлбэрийн бөөн үүл сэмжин үүл сэмжин бөөн үүл сэмжин давхраат үүл давхраат үүл давхраат хэлбэрийн үүл өндрийн давхраат үүл борооны давхраат үүл сарнисан үүл

Англи	Монгол
volcanic ash cloud	галт уулын үнсэн үүл
dense upper cloud	дээд давхаргын нягт үүлс
funnel cloud (tornado or waterspout)	юүлүүр хэлбэрийн үүл (торнадо эсхүл усан шамарга)
clearance distance	тусгаарлах зай
climatology service	уур амьсгалын мэдээний үйлчилгээ
forecast service	урьдчилсан мэдээний үйлчилгээ
information dissemination service	мэдээлэл түгээх үйлчилгээ
meteorological briefing service	цаг уурын зааварчилгаа өгөх үйлчилгээ
meteorological reporting service	цаг уурын мэдээний үйлчилгээ
meteorological watch service	цаг уурын ажиглалтын үйлчилгээ
meteorological element	цаг уурын элемент, цаг уурын үзэгдэл
flight recorder	нислэгийн бичлэгийн төхөөрөмж
cockpit voice recorder (CVR)	бүхээгийн дуу чимээ бичигч (CVR)
voice recorder	дуу чимээ бичигч
voice recording equipment	дуу чимээ бичих төхөөрөмж
voice communication	дуут холбоо
flight data recorder (FDR)	нислэгийн өгөгдөл бичигч (FDR)
data recorder	өгөгдөл бичигч
data recording equipment	өгөгдөл бичих төхөөрөмж
data communication	тоон өгөгдлийн холбоо
cold soak	хүйтэнд царцсан
collect	цуглуулах, бүрдүүлэх
command practice	Хөлгийн даргын дадлага
commercial transport operation	арилжааны тээврийн үйл ажиллагаа
commercial agricultural aircraft operation	ХАА-н агаарын хөлгийн арилжааны үйл ажиллагаа
common level	үндсэн түвшин, нийтлэг түвшин
common language	нийтлэг нэг хэл
commuter	коммютор
compensated for by a factor	хүчин зүйлээр нөхөгдсөн
competency assessment program	ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөр
competency demonstration	ур чадвараа шалгуулах
type competency demonstration	маягийн ур чадвар шалгуулах
competency check	ур чадвар шалгах
competent	чадвартай, мэдлэгтэй, эрх бүхий
appropriately authorised	зохих ёсоор эрх олгогдсон
appropriately qualified	зохих ёсоор мэргэшсэн
complete replacement	бүрэн солилт
completed form	гүйцэд бөглөсөн маягт
complexity	төвөгшил
complies	хангаж байгаа, дагаж мөрдөх
meets	хангах, тохирох
fit	тохирох, таарах
comprehensive training course	цогц сургалтын курс
condition monitoring system	нөхцөлт мониторингийн систем
condition monitored maintenance	нөхцөлөөр хянах техник үйлчилгээ
health monitoring system	үзүүлэлтийн мониторингийн систем
usage monitoring system	ашиглалтын мониторингийн систем
trend monitoring	трэнд-мониторинг
trend analysis	чиг хандлагын (трэнд) дүн шинжилгээ
conformity	нийцэл, тохирол
congested area	шигүү суурьшлын бүс
congested area of city, town, or settlement	хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс
sparsely populated area	сийрэг хүн амтай бүс
consecutive	дараалсан, үргэлжилсэн, тасралтгүй
consensus standard	зөвшилцсөн стандарт
consider	тооцох, харгалзах, үзэх
consider to be relevant	хамааралтай гэж үзэх
considered for approval	батлагдахаар тооцсон
considered to be valid	хүчинтэй гэж үзсэн
considers necessary in the interests of civil aviation safety	нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж үзвэл

Англи	Монгол
consignee consigner	хүлээн авагч илгээгч
consignment of cargo or mail	ачаа, эсхүл шуудангаар илгээх бараа
conspicuous positions readily available readily seen readily visible	ил харагдахуйц байршил авахад дөхөм ил харагдахаар ил харагдахуйц
conspicuously identified	тодорхой тогтоосон
construct alter alterate activate deactivate discontinue abandon abandonment re-align (Part 157)	байгуулах өөрчлөлт өөрчлөх нээх хаах зогсоох татгалзах татгалзал чиглэл өөрчлөх
constructed assembled	бүтээсэн угсарсан
content	агуулга, агууламж, сэдэв, гарчиг
contingency options available contingency plan contingency procedure emergency procedure	нөөц сонголт хийх боломжтой нөөц төлөвлөгөө, нэмэлт нөөц төлөвлөгөө нөөц журам, нэмэлт нөөц журам онцгой нөхцөлийн журам
continuation of design changes	загварын өөрчлөлтийн хадгалалт
continued continuing	хадгалалт, байнгын, үргэлжлүүлсэн үргэлжилж байгаа, хадгалж байгаа
continued compliance continued airworthiness continuing ongoing compliance	байнгын хэрэгжилт НТЧ-ын хадгалалт байнгын байнгын хэрэгжилт
continued operation continued compliance continued competency continued airworthiness continued currency continued proficiency continued adequacy continued take-off	үйл ажиллагааны хадгалалт байнгын хэрэгжилт, хэрэгжилтийн хадгалалт ур чадварын хадгалалт НТЧ-ын хадгалалт хүчинтэй байдлын хадгалалт, байнга хүчинтэй байх, хүчинтэй байдлаа хадгалах мэргэжлийн ур чадварын хадгалалт нийцлийн хадгалалт үргэлжлүүлсэн хөөрөлт
continuing airworthiness instruction instruction for continued airworthiness	НТЧ-ыг хадгалах зааварчилгаа НТЧ-ын хадгалалтын зааварчилгаа
continuing safety continuing authorisation continuing use of continuing need continuing flight continuing suitability continuing airworthiness continuing operation continuing effectiveness continuing qualification	аюулгүй байдлаа хадгалах байнгын эрх, эрхээ хадгалах үргэлжлүүлэн ашиглах байнгын хэрэгцээ нислэгийг үргэлжлүүлэх тохиромжтой байдлыг үргэлжлүүлэх НТЧ-г хадгалах үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэх үр дүнтэй байдлыг үргэлжлүүлэх мэргэшил хадгалах
continuous guidance continuous use	үргэлжлүүлэн хөтлөх тасралтгүй хэрэглэх
control areas and control zones (air nav)	удирдлагын бүс ба удирдлагын зоон
control line model aircraft	утсан татлагатай агаарын хөлгийн загвар
control tower	удирдлагын цамхаг
controlled aerodrome uncontrolled aerodrome	хяналттай аэродром хяналтгүй аэродром
controlled aerospace	хяналттай агаарын зай
controlled traffic	удирдлагатай нислэгийн хөдөлгөөн

Англи	Монгол
conventional unconventional	энгийн энгийн бус
conversion flight instruction	шилжих нислэгийн зааварчилгаа
converted	өөрчилсөн, хувиргасан
convicted conviction conviction for an offence criminal conviction	шүүхээр шийтгүүлж байсан шүүхийн шийтгэл гэмт хэрэг үйлдэж шүүхээр шийтгүүлэх эрүүгийн ял шийтгэл
corrective preventive follow-up follow-up corrective remedial - action	залруулах урьдчилан сэргийлэх эргэн шалгах залруулах арга хэмжээг эргэн шалгах засах, эмчлэх, арилгах - арга хэмжээ
correctly amended	зөв өөрчилсөн, нэмэлт өөрчлөлт зөв хийгдсэн
country of aircraft registry	агаарын хөлгийг бүртгэгч улс
courier	тээгч, зөөвөрлөгч
crediting time gain	цаг тооцох хуримтлуулах
crew member remain current remain a current description remains in force ceases to remain in force	багийн гишүүд ур чадвараа хадгалах тодорхойлолт хүчинтэй хэвээр хадгалагдаж байх хүчинтэй хэвээр байна хүчингүй болох
criminal penalty civil penalty	эрүүгийн хариуцлага торгуулийн арга хэмжээ
criteria	шалгуур
critical engine critical power-unit critical part critical performance parameter critical site area	эрсдэлтэй хөдөлгүүр эрсдэлтэй хүчний төхөөрөмж эрсдэлтэй эд анги техникийн эрсдэлтэй үзүүлэлт эрсдэлтэй ажлын байр
cross country flight	нутаг дамнасан нислэг
cross-reference	харилцан ишлэл
cruise speed cruising speed cruise fuel cruise flight cruise phase cruising level level cruising flight straight and level flight	аяллын нислэгийн хурд аяллын нислэгийн хурд аяллын нислэгийн түлш аяллын нислэг аяллын нислэгийн үе шат аяллын түвшин аяллын нислэгийн түвшин чиг шулуун нислэг
cruising altitude cabin pressure altitude minimum altitude flight altitude pressure altitude oil level alert level	аяллын түвшин бүхээгийн даралтын түвшин минимум түвшин нислэгийн түвшин даралтын түвшин тосны түвшин анхааруулах түвшин
cumulative duty time cumulative flight time	нийт үүрэг гүйцэтгэх цаг нийт нислэгийн цаг
currency requirement current and proficient	хүчинтэй байх шаардлага чадвартай ба мэргэшсэн
current meteorological information	цаг уурын бодит мэдээ
current weather condition	бодит цаг агаарын нөхцөл
curriculum vitae (CV)	хувийн тодорхойлолтод (CV)
cycle	цикл

D

Англи	Монгол
daily visual	өдөр тутмын нүдэн

Англи	Монгол
initial structure conditional annual annual condition - inspection	анхан шатны - үзлэг; бүтцийн нөхцөлт жилийн жилийн төлөв байдлын -үзлэг шалгалт
dangerous hazard	аюултай аюул
data information specification parameters characteristics performance	өгөгдөл мэдээлэл тодорхойлолт, үзүүлэлт өгөгдөл, үзүүлэлт шинж чанар, үзүүлэлт, өгөгдөл үзүүлэлт, гүйцэтгэл
data plate ID plate / identification plate name plate data sheet type certificate data sheet	өгөгдлийн пайз таних пайз нэрийн пайз өгөгдлийн хуудас маягийн гэрчилгээний өгөгдлийн хуудас
deactivate discontinue using abandon	хаах ашиглалтыг зогсоох татгалзах
debar debarment	оруулахгүй байх орохыг хориглох
debris wreckage	хог хаягдал эвдэрхий хэмхэрхий
decision altitude DA decision height DH transition altitude TA transition height TH transition level minimum descent altitude MDA minimum descent height MDH	шийдвэр гаргах түвшин шийдвэр гаргах өндөр шилжих түвшин шилжих өндөр шилжих нислэгийн түвшин өндөр алдах минимум түвшин өндөр алдах минимум өндөр
declaration declaration of security	мэдүүлэг аюулгүйн хамгаалалтын мэдэгдэл
deemed to be	гэж тооцно
defaced removed lost	баларсан ховхорсон гээгдсэн
destroyed substantially damaged slightly damaged no damage	уцсан их хэмжээгээр гэмтсэн хөнгөн гэмтсэн гэмтэлгүй
defence force air force defence air force	зэвсэгт хүчин нисэх хүчин цэргийн нисэх хүчин
deferred compliance deffered defect	хойшлуулсан хэрэгжүүлэлт хойшлуулсан гэмтэл
define defined dimension	заасан тогтоосон хэмжээс
delivery flight ferry flight	хүргэлтийн нислэг хөөх нислэг
demonstrate	үзүүлэх, харуулах, шалгуулах
denoting	тодорхойлох, харуулах, үзүүлэх
described specified specified under referred to provided listed required - in paragraph descriptive data	тайлбарласан заасан -д заасан иш татсан тусгасан жагсаалтад заасан шаардсан - (д) тайлбар өгөгдөл

Англи	Монгол
design training manufacturing maintenance -organisation	зохион бүтээх сургалтын үйлдвэрлэх техник үйлчилгээний -байгууллага
design design change design process design criteria design verification design requirement approved design	зохиох зохиолтын өөрчлөлт зохиох үйл явц зохиох шалгуур зохиолтын баталгаажуулалт зохиолтын шаардлага батлагдсан загварын өгөгдөл
designator designated assigned	томилсон, оноосон нэр томилогдсон, тогтоогдсон, сонгогдсон оноосон, томилсон, тогтоосон
designed installed commissioned	зохион бүтээгдсэн суурилуулсан ашиглалтад оруулсан
despite rule 139.7 notwithstanding	139.7-г үл харгалзан, 139.7-д заасныг үл харгалзан үл харгалзан
destination destination aerodrome	очих цэг нисэн очих аэродром
destruction loss theft withdrawal from use	эвдрэх, сүйрэх алдагдах, устаж алга болох, устах хулгайлагдах ашиглалтаас хасагдах
detailed procedure	дэлгэрэнгүй журам
determined determination of hazard	тогтоогдсон, тодорхойлогдсон аюултай гэсэн шийдвэр
develop development establish implement maintain	байгуулах, боловсруулах хөгжил, боловсруулалт тогтоох, хэрэгжүүлэх хэрэгжүүлэх мөрдөх, хадгалах, арчлах
deviation diversion	хазайлт, гажилт, мөрдөхгүй байх даялалт, даялах (нислэгт)
direction of take-off	хөөрөлт үйлдэх чиглэл
Director considers Director may consider experience Director consider necessary in the interest ... Director considers necessary after giving consideration	Дарга ач холбогдол өгнө Дарга дадлага туршлагыг анхаарч үзнэ, ач холбогдол өгнө Дарга нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж үзвэл Дарга анхаарах шаардлагатай гэж үзвэл -ийг үндэслэн
Director may require in writing	Дарга бичгээр шаардаж болно
disabled passenger	хөгжлийн бэрхшээлтэй зорчигч
disclose information	мэдээллийг ил болгох
discontinued approach aborted take-off balked landing forced landing	цуцлагдсан ойртолт таслагдсан хөөрөлт цуцлагдсан буулт аргагүйдсэн буулт
disease disorder condition pathological process illness injury trauma damage	өвчин эмгэг нөхцөл, төлөв байдал эмгэг явц өвчлөл гэмтэл бэртэл гэмтэл, хохирол, эвдрэл
dispatch	нислэгт гаргах
disruption: - planned disruption - unplanned disruption interruption	тасрах: - төлөвлөгөөт тасралт - төлөвлөгөөт бус тасралт тасалдах

Англи	Монгол
temporary withdrawal interception aircraft to be intercepted	түр хугацаагаар зогсоох албадан саатуулах, огтлолцол албадан саатуулах агаарын хөлөг (Part 172)
distinctive signal	тусгайлсан дохио, өвөрмөц дохио
distress Distress phase (DETRESFA) Uncertainty phase (INSERFA) Alert phase (ALERFA)	тусламж шаардлагатай (Part 91, 129), хэвийн бус байдал (Part 133) Аюул тулгарсан үе шат (DETRESFA) Тодорхойгүй үе шат (INSERFA) Анхааруулах үе шат (ALERFA)
disturbance disturbance of consciousness or function	хэвийн байдлыг өөрчлөх, задлах, задаргаа сэтгэхүйн, эсхүл үйл хөдлөлийн хэвийн бус байдал (IND-67)
ditching	усан дээр ослын буулт үйлдэх
division group (Part 92)	бүлэг групп
document documentation supporting document	баримт бичиг баримт бичиг бүрдүүлэх, баримт бичгийн бүрдэл дагалдах баримт бичиг
drawing three view drawing	зураг, техникийн зураг гурван талт зураг
driving driven	хөтлөгч хөтлөгдөгч
drug oral drug medication substance preparation treatment	эм, эмийн бодис уудаг эм эмийн бодис бодис эмийн бэлдмэл эмчилгээ
dual flight dual flight controls dual flight instruction dual flight time dual flight instructor training	хамтарсан нислэг хосолсон нислэгийн удирдлага хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа хамтарсан нислэгийн цаг хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа өгөх багшийн сургалт
due time due date by the due date due maintenance	үлдэгдэл хугацаа, хугацаа дуусах цаг эцсийн хугацаа (тайлан), хугацаа дуусах өдөр тогтоосон хугацаанд хийгдэх хугацаа нь болсон техник үйлчилгээ
during any time during any period during the night during the day	бүх цаг хугацаанд, аливаа цаг хугацаанд, аль ч үед аль ч үед шөнийн цагаар өдрийн цагаар
duties privilege responsibility duties and responsibilities accountable accountability policy safety indicator safety target	албан үүрэг, ажил үүрэг эрх хариуцлага үүрэг болон хариуцлага үүрэг хүлээсэн, санхүүжүүлэх үүрэгтэй санхүүжүүлэх чадвар бодлого аюулгүй байдлын үзүүлэлт аюулгүй байдлын зорилтот түвшин
duty time duty period duty time limitation flight and duty time Fatigue of Flight Crew	үүрэг гүйцэтгэх цаг үүрэг гүйцэтгэх хугацаа ажлын цагийн хязгаарлалт нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цаг нисэх багийн ажил, амралтын цагийн зохицуулалт

E

Англи	Монгол
EDTO - extended diversion time operation EDTO alternate aerodrome EDTO significant system EDTO pre-departure service check	EDTO нислэг - даялах хугацаа сунгасан нислэг EDTO нислэгийн бэлтгэл аэродром EDTO нислэгт нөлөөлөх систем EDTO нислэгт нисэн гарахын өмнөх үйлчилгээний шалгалт

Англи	Монгол
EDTO verification flight EDTO maximum diversion time	EDTO бататгах нислэг EDTO максимум даялах хугацаа
effective on current	хүчинтэй хүчинтэй
efflux	агаарын урсгал
egress provision	гарах нөхцөл
ejection seat or associated egress or jettison system	харвах суудал, эсхүл холбогдох гарц, эсхүл жэттисон систем
electric power supply	цахилгааны эх үүсвэр, цахилгааны хангамж
electrical generating system	цахилгаан үүсгэх систем
eligible eligibility eligibility requirement	тохирох нөхцөл хангах, хүсэлт гаргах нөхцөл нөхцөл хангах шаардлага
embarking on board disembarking	суух бүхээгт нь байх буух
embodiment	хэрэгжүүлэлт
emergency repetitive applicable -AD embodied found embodied	яаралтай давтамжит хамааралтай - НТЧ-ын Удирдамж хэрэгжүүлсэн хэрэгжүүлсэн болохыг тогтоосон
emergency electrical supply emergency evacuation emergency landing emergency procedure emergency situation action plan emergency relief	онцгой нөхцөлийн цахилгаан хангамж онцгой нөхцөлийн нүүлгэн шилжүүлэлт, онцгой нөхцөлийн үед дүрвэн гарах онцгой нөхцөлийн буулт онцгой нөхцөлийн журам, онцгой нөхцөлийн үеийн арга хэмжээний төлөвлөгөө онцгой нөхцөлийг зохицуулах
emergency exit emergency exit evacuation equipment	ослын гарц ослын гарцны аврах төхөөрөмж
emergency landing capability	онцгой нөхцөлийн буулт үйлдэх чадвар
emergency medical kit first aid kit	эмнэлгийн түргэн тусламжийн иж бүрдэл анхны тусламжийн иж бүрдэл
exceptional circumstance period of emergency interest of public safety	тусгай нөхцөл онцгой нөхцөлийн үед нийтийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхол
employed contracted	үндсэн ажилтнаар гэрээгээр
employee tenant contractor	ажилтан түрээслэгч гэрээт гүйцэтгэгч
endorse endorsement endorsements imposed impose condition	баталгаажуулсан тэмдэглэл хийх баталгаажуулсан тэмдэглэл заасан баталгаажуулсан тэмдэглэл нөхцөл тогтоох
endurance bench structure integrity functional operational - test	ашиглалт даах бенч бүтцийн бүтэн байдлын, хүчилсэн эд ангийн цогц байдлын ажиллагааны үйл ажиллагааны - тест
enforcement	(дүрэм) сахиулах
enforcement rule enforcement procedure enforcement objective enforcement action enforcement sanction enforcement tools enforcement processing enforcement program enforcement regulations	албадлагын дүрэм албадлагын журам албадлагын зорилго албадлагын арга хэмжээ албадлагын шийтгэл албадлагын хэрэгсэл албадлагын хэрэгжүүлэлт албадлагын хөтөлбөр албадлагын дүрэм

Англи	Монгол
enforcement requirement law enforcement officers special emphasis enforcement formal legal action formal adjudication	албадлагын шаардлага хууль сахиулах ажилтан онцгойлон анхаарах албадлага хуулиар шийтгэх арга хэмжээ хуулийн дагуу шийтгэх
engine emission pollutant egress	хөдөлгүүрийн хийн ялгаруулалт бохирдол гаралт, ялгарах
engine inoperative engine failure	хөдөлгүүр ажиллагаагүй хөдөлгүүр татгалзах
engine oil consumption monitoring program engine pod	хөдөлгүүрийн тосны зарцуулалтыг хянах хөтөлбөр хөдөлгүүрийн доод өөхий
enrolment with	элсэхдээ, элсэлт
en-route IFR procedures	нислэгийн замын дагуух IFR-ийн журам
en-route navigation terminal navigation navigation guidance	замын дагуух нислэг аэродромын нислэг навигаци нислэг чиглүүлэх
en-route phase cruise phase approach phase approach and landing phase climb phase take-off and initial climb phase take-off phase	нислэгийн замын дагуух үе шат аяллын нислэгийн үе шат ойртолтын үе шат ойртолт болон буултын үе шат өндөр авалтын авах үе шат хөөрөлтийн болон өндөр авалтын эхний үе шат хөөрөлтийн үе шат
entered in log log entry logbook entry	бүртгэлийн дэвтэрт бичилт хийсэн бүртгэлийн дэвтэрт бичилт хийх (ИНД-66), нисгэгчийн дэвтэрт мэдээлэл оруулах (ИНД-61) нисгэгчийн дэвтэрт мэдээлэл оруулах
entitled to be	тооцох, эрхтэй болно
environmental sensor	хүрээлэн буй орчныг тандах мэдрэгч
equipment role equipment airborne equipment usable airborne equipment	төхөөрөмж нэмэлт төхөөрөмж нислэгийн төхөөрөмж ашиглаж болох нислэгийн төхөөрөмж
equipped	тоноглогдсон, тоноглосон
equivalent equivalent level of safety	дүйцэх аюулгүй байдалд дүйцэх түвшин
escape route	дайжих зам
escorting escorted	дагуулах дагалдах (VIP), харгалзах (custody)
essentially principally	үндсэндээ, зарчмын хувьд ерөнхийдөө, зарчмын хувьд
established to ensure the organisation's compliance with, and the adequacy of, the procedures required by this Part	Энэ Дүрмээр шаардсан тухайн журам нь дүрмийн шаардлага хангасан ба тухайн байгууллага түүнийг хэрэгжүүлж байгааг бататгах зорилгоор
estimated calculated forecasted planned scheduled regular	тооцоот тооцоолсон баримжаат төлөвлөсөн хуваарьт тогтмол
evacuating evacuation escape	нүүлгэн шилжүүлэх, дүрвэн гарах нүүлгэн шилжүүлэлт, дүрвэх дайжих
evacuation slide, evacuation chutes escape rope	нүүлгэн шилжүүлэх гулсуур ослын гарцны олс
evaluate evaluator proficiency evaluation examination for proficiency flight time evaluation	дүгнэх дүгнэгч-нисгэгч, дүгнэгч мэргэжлийн ур чадварын дүгнэлт мэргэжлийн ур чадварын шалгалт нислэгийн цагийн дүгнэлт

Англи	Монгол
flight evaluation continuing qualification evaluation line-operating flight time evaluation evaluation period evaluation program	нислэгийн дүгнэлт мэргэшил хадгалах дүгнэлт шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цагийн дүгнэлт дүгнэлтийн хугацаа дүгнэлтийн хөтөлбөр
examiner evaluator	шалгагч дүгнэгч-нисгэгч, дүгнэгч
except as except for except if except as provided in paragraph except when	аас гадна бусад тохиолдолд хэрэв ...-аас бусад тохиолдолд ... -д зааснаас бусад тохиолдолд ... -ээс бусад тохиолдолд
except under	заагаагүй
exclusive exclusively	онцгой, зөвхөн, дангаар нь
executive capacity	эрхийнхээ хүрээнд, гүйцэтгэх чадвар
exemption exception	чөлөөлөх үл хамаарах
exercise exercise the privilege	эдлэх, хэрэгжүүлэх эрх эдлэх, эрх хэрэгжүүлэх
exhibit behavioural characteristic	зохисгүй ааш араншин гаргаж байгаа
exhibition airworthiness certificate	үзүүлбэрийн НТЧ-ын гэрчилгээ
existing object immovable object fixed object mobile object	одоо байгаа байгууламж хөдөлгөөнгүй байгууламж суурин байгууламж хөдөлгөөнтэй байгууламж
existing or expected meteorological conditions	одоогийн, эсхүл таамаглаж байгаа цаг уурын нөхцөл
existing problems or potential causes of problems	оршин байгаа хүндрэлтэй асуудал, эсхүл хүндрэлтэй асуудлын боломжит шалтгаан
exit entry	гарц орц
expanded checklist in the operations manual checklist	үйл ажиллагааны зааврын дэлгэрэнгүй шалгах хуудас шалгах хуудас
expected time estimated time of arrival (ETA) estimated elapsed time expected approach time	баримжаат цаг тооцоот нисэн ирэх цаг тооцоот өнгөрөлтийн цаг баримжаат ойртолтын цаг
experimental flying	туршин нисэх
expiry date	дуусах хугацаа
export airworthiness certificate	экспортын НТЧ-ын гэрчилгээ
exposition	ерөнхий заавар
extend revise terminate (Part 157)	сунгах шинэчлэх цуцлах
extended over-water operation	усан дээгүүрх үргэлжилсэн нислэгийн үйл ажиллагаа
extends above	дээш өргөгдсөн
extensively	өргөн хүрээтэйгээр, далайцтайгаар, томоохон,

F

Англи	Монгол
facility	байгууламж
failure rupture fracture	эвдрэл, татгалзал хэлбэрээ алдан эвдрэх (зөөлөн) хагарах, бутрах (хатуу эд)
falcification	хуурамчаар үйлдэх
fare paying	төлбөртэй зорчигч
fault defect malfunction inoperative	алдаа гэмтэл буруу ажиллах, доголдох ажиллагаагүй болох

Англи	Монгол
failure discrepancy	татгалзах зөрүүтэй байдал, үл тохирол
feature design features featureless terrain	хэв шинж, дүр төрх загварын хэв шинж онцлох шинж тэмдэггүй газар
feedback	санал хүсэлт, эргэж мэдээлэх, гэдрэг холбоо
fibre reinforced plastic	мяндсаар хүчилсэн пластик
final approach final approach fix final approach segment final approach course continuous descent final approach (CDFA) stabilized descent initial approach fix	ойртолтын төгсгөл ойртолтын төгсгөлийн цэг (FAF) ойртолтын төгсгөлийн сегмент ойртолтын төгсгөлийн чиглэл үргэлжилсэн өндөр алдалттай ойртолт төгсгөл (CDFA) жигд өндөр алдах ойртолтын эхлэлийн цэг
fire extinguisher	гал унтраагуур
firearms weapon weaponry pyrotechnic rifle pistol ammunition	галт зэвсэг зэвсэг зэвсэглэл пиротехник урт буу, буу гар буу сум хэрэгсэл
first person view system	дүрсийг дэлгэцээр харж удирдах систем
fit and proper person proper condition	тохирох зөв хүн тохиромжтой нөхцөл
fixed point fixed-wing aircraft rotary-wing aircraft	хөдөлгөөнгүй цэг, тогтсон цэг хөдөлгөөнгүй-далавчит агаарын хөлөг ротор-далавчит агаарын хөлөг
flags, display flag	туг, дарцаг
flaps leading edge trailing edge	флапс урд ирмэг хойд ирмэг
flight attendant flight attendant trainer flight attendant assessor	бүхээгийн ажилтан сургагч-бүхээгийн ажилтан бүхээгийн ажилтанд үнэлгээ хийх этгээд
flight check flight check system operational flight check route check pre-flight check pilot line training en-route inspection aerodrome proficiency check night flight training dual flight instructor training terrain awareness training aerobatics flight training aerial topdressing training aerial spraying rating training aerial VTA rating training approved flight examiner training	нислэгийн шалгалт нислэг-шалгах тогтолцоо үйл ажиллагааны нислэгийн шалгалт чиглэлийн нислэгийн шалгалт нислэгийн өмнөх үзлэг, нислэгийн өмнөх шалгалт нисгэгчийн шугамын нислэгийн сургалт нислэгийн замын дагуух шалгалт аэродромын ур чадварын шалгалт шөнийн нислэгийн сургалт хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа өгөх багшийн сургалт газрыг мэдрэх системийн сургалт, газрыг мэдрэх сургалт аэробатик нислэгийн сургалт агаараас бордоо цацах сургалт агаараас шингэн цацах зэрэглэлийн сургалт агаараас мэрэгчийн хор цацах сургалт зөвшөөрөгдсөн шалгагч-нисгэгчийн сургалт
flight control guidance system directional guidance lateral guidance vertical guidance lateral displacement	нислэгийг удирдан хөтлөх систем чиглэлээр хөтлөх, чиглэлийн хөтлөлт хэвтээ хөтлөх, хэвтээ чиглүүлэх босоо хөтлөх, босоо чиглүүлэх хажуугийн шилжилт
flight crew flight crew member flight attendant	нисэх баг нисэх багийн гишүүн бүхээгийн ажилтан
flight crew compartment cockpit flight deck	нисэх багийн бүхээг нислэгийн бүхээг нислэгийн бүхээг

Англи	Монгол
flight crew station pilot station	нисэх багийн суудал, нисэх багийн хэрэглэлийн самбар нисгэгчийн суудал, нисгэгчийн хэрэглэлийн самбар
flight duty limitation flight duty period	нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацааны хязгаарлалт нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацаа
flight identification flight path flight trajectory area navigation route	нислэгийн дугаар нислэгийн зам нислэгийн траектори бүсийн нислэгийн чиглэл
flight radiotelephone operator ratings	нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл
flight segment route segment approach segment initial approach segment intermediate approach segment final approach segment visual approach segment missed approach segment	нислэгийн сегмент замын сегмент ойртолтын сегмент ойртолтын эхний сегмент ойртолтын дундын сегмент ойртолтын төгсгөлийн сегмент ил харааны ойртолтын сегмент ойртолтоос 2-т гарах сегмент
flight time crediting crediting time	нислэгийн цагийг тооцох тооцох цаг
flight training flight instruction training exercise dual flight instructor training	нислэгийн сургалт нислэгийн зааварчилгаа сургалтын дасгал хамтарсан нислэгийн багшийн сургалт
flight level ground level sea level high sea cruising level	нислэгийн түвшин газрын түвшин далайн түвшин их далай аяллын түвшин
floor level emergency exit floor proximity emergency escape path marking	шалны түвшний ослын гарц шалны ойролцоох ослын дайжих замын тэмдэглэгээ
follow up corrective action	залруулах арга хэмжээг эргэн шалгах
follow-up audit initial audit preliminary audit	эргэн шалгах аудит анхан шатны аудит урьдчилсан аудит
for each aeroplane it operates	үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа нисэх онгоц
for the grant issue grant	эзэмшихээр, эзэмшихийн тулд олгох авах, эзэмших
for the purpose of this Part for the purpose of paragraph	энэ Дүрэмд ... -ийг ойлгоно, энэ дүрмийн зорилгоор энэ зүйлд... -ийг ойлгоно, энэ зүйлийн зорилгоор
forecast probability forecast weather condition forecast trajectory forecast time	урьдчилсан мэдээний магадлал цаг агаарын нөхцөлийн урьдчилсан мэдээ баримжаат траектор баримжаат цаг
formation flight	жагсаалын нислэг
forthwith surrender	нэн даруй хураалгана
freight area	багц ачааны талбай
frequencies allocated to the aeronautical mobile service	нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээнд зориулан тогтоосон давтамж
frequency interval	давтамж үечлэл
frequency: extremely high frequency (30 000-300 000 MHz) super high frequency (3 000-30 000 MHz) ultra high frequency (300-3 000 MHz) very high frequency (30-300 MHz) high frequency (3 000-30 000 kHz) medium frequency (300-3 000 kHz) low frequency (30-300 kHz) very low frequency (3-30 kHz)	давтамж: хэтэрхий өндөр давтамж (30 000-300 000 МГц) супер өндөр давтамж (3 000-30 000 МГц) ультра өндөр давтамж (300-3 000 МГц) хэт өндөр давтамж (30-300 МГц) өндөр давтамж (3 000-30 000 кГц) дунд давтамж (300-3 000 кГц) нам давтамж (30-300 кГц) хэт бага давтамж (3-30 кГц)
frequently asked questions	түгээмэл асуултууд

Англи	Монгол
fuel	түлш
petrol	бензин
kerosene	керосин
diesel	дизель
oil	тос
grease	тосолгоо
flammable product	шатамхай бүтээгдэхүүн
flammable liquid	шатамхай шингэн, шатахуун
fuel endurance	түлштэй байх нислэгийн хугацаа
full scale cabin training device	бодит хэмжээтэй бүхээгийн сургалтын хэрэгсэл
type specific cabin training device	тухайн маягт тохирсон бүхээгийн сургалтын хэрэгсэл
full-stop landing	бүрэн зогсолттой буулт
function	ажил, үйлдэл
activity	ажиллагаа
duty	үүрэг, ажил үүрэг
responsibility	хариуцлага, үүрэг хариуцлага
authority	эрх
function test	ажиллагааны тест
operation test	үйл ажиллагааны тест
self-test	өөрийгөө шалгах тест
further particulars	нэмэлт мэдээлэл

G

Англи	Монгол
GA AOC	ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ
Airline AOC	шугамын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ
gauge	хэмжих хэрэгсэл
measuring equipment	хэмжих төхөөрөмж
gazette	албан ёсны хэвлэл, www.mcaa.gov.mn
general direction	эрүүл мэндийн ерөнхий чиглэл
geographical co-ordinate	газар зүйн солбицол
geographical feature	газар зүйн онцлог шинж
glass fibre reinforced resin	шилэн даавуугаар бэхжүүлсэн резин
glide profile	гулгалтын схем
glide slope	глиссад, гулсалтын налуу
glide path	глиссадын зам, гулсалтын зам
slope indicator	налуу заах хэрэглэл
glider or powered glider	глайдер, эсхүл моторт-глайдер
gliding or autorotational distance	халин нисэх, эсхүл авторотациар буух зай
gliding organisation	глайдерын байгууллага
go around	2-т гарах
missed approach	ойртолтоос 2-т гарах
touch and go	буугаад хөөрөх
Government agency	Төрийн захиргааны байгууллага
grace provisions	давуу нөхцөл
grade	үнэлгээ, зэрэг
credit	кредит
mark	дүн
examination credit	шалгалтын дүн
grading system	үнэлгээний систем
gradient	градиент
positive slope	өгсүүр гадаргуу
granting of certificate	тухайн гэрчилгээг эзэмших
great circle	их тойрог
gross mass	нийт жин, нийт масс
gross weight	нийт жин
combined mass	нийлбэр жин
gross-gradient	нийт-градиент
ground examination	газрын бэлтгэл шалгалт
ground training	газрын бэлтгэл сургалт

Англи	Монгол
ground training course	газрын бэлтгэл сургалтын курс
comprehensive training course	цогц сургалтын курс
ground proximity warning system (GPWS)	газар ойртсоныг анхааруулах систем
ground support operation (supporting ground operation)	газрын дэмжих үйл ажиллагаа
ground vehicles	газрын үйлчилгээний тээврийн хэрэгсэл
guideline	зааварчилгаа, хөтлөх шугам
guidance information	зааварчилгааны мэдээлэл, чиглүүлэх мэдээлэл (ИНД-139)

Н

Англи	Монгол
hand search	гараар шалгах
hand-held fire extinguisher, hand fire extinguisher	гар-гал унтраагуур
portable fire extinguisher	зөөврийн гал унтраагуур
handling	зохицуулах, хийх
handling preservation storage	арчилгаа удаан хугацааны хадгалалтад шилжүүлэх хадгалалт
hard landing	хатуу буулт үйлдэх
has expired suspended revoked cancelled	хугацаа дууссан түдгэлзүүлсэн хүчингүй болгосон цуцалсан
has responsibility for responsible for	хариуцдаг, хариуцсан хариуцсан
hazard register	аюулын бүртгэл
heading course direction azimuth bearing	чиглэл курс, чиглэл чиглэл азимут чиглэл
head-wind tail-wind head-wind component tail-wind component	духны салхи арын салхи урдаас чиглэсэн салхины бүрдэл хэсэг араас чиглэсэн салхины бүрдэл хэсэг
health and safety representative (HSR) health and safety unit (HSU) health and safety at Work Act (HSWA)	хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй хариуцсан ажилтан хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй хариуцсан нэгж хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль
heliport	хэлипорт
high-water mark	ус дээд түвшинд байхад
historical record	түүхэн бүртгэл
hold stowed baggage	бүртгэгдсэн тээш
holds delegation delegation	шилжүүлсэн эрх эзэмших шилжүүлсэн эрх
homing signal	байрлалаа заах дохио
hopper or spray tank	хуурай, эсхүл шингэний сав
horizontal visibility good visibility flight visibility	хараа, алсын барааны харагдац харагдац сайн, үзэгдэх орчин сайн нислэгийн хараа
Han uul district (HUD) Sukhbaatar district (SBD) Bayanzurkh district (BZD) - for address	Хан-Уул дүүрэг (ХУД) Сүхбаатар дүүрэг (СБД) Баянзүрх дүүрэг (БЗД) - хаягийн хувьд
human factors human performance crew resource management	хүний хүчин зүйл хүний чадавхи нисэх багийн нөөцийн удирдлага

Англи	Монгол
ICAO Contracting state	ICAO-гийн Хэлэлцэн тохирогч Улс
State of certification	Гэрчилгээжүүлэгч Улс
State of registry	Бүртгэгч Улс
State of the operator	үйл ажиллагаа эрхлэгчийн Улс
State of design	зохион бүтээгч Улс
State concerned	тухайн улс
icing condition	мөстөлтийн нөхцөл
identification information	таньж тогтоох мэдээлэл
identified aircraft	танигдсан агаарын хөлөг
unidentified flight	танигдаагүй нислэг
identify	таньж тогтоох, ангилах
identified	таньж тогтоогдсон
identifier	таних нэр томъёо
identity	таних, таних тодорхойлолт
personnel identity	биеийн байцаалт
identification card, information, plate	таних үнэмлэх, мэдээлэл, пайз
if an emergency occurs	хэрэв, онцгой нөхцөл үүсвэл (процедурын хувьд)
if any	хэрэв байгаа бол
if applicant is entitled	хүсэлт гаргагч нь ... эрхтэй бол
if Director is satisfied	хэрэв Дарга ... хангасан гэж үзвэл
if satisfied	хэрэв хангасан бол
if the person seeks to	хэрэв тухайн этгээд нь ... -г зорьж байгаа бол
IFR	IFR
VFR	VFR
special VFR	тусгай VFR
controlled VFR	хяналттай VFR
VFR operation	VFR нислэгийн үйл ажиллагаа
IMC	хэрэглэлийн нислэгийн цаг уурын нөхцөл
VMC	ил харааны нислэгийн цаг уурын нөхцөл
immediate hazard	аюулд хүргэх
immediately preceding consecutive	өмнө үргэлжилсэн дараалсан
immobilise	хөдөлгөөнгүй болгох
immovable object	хөдөлгөөнгүй байгууламж
fixed obstacle	суурин саад
obstruction	саад учруулах
obstructed	саадтай
unobstructed	саадгүй
shielded	халхлагдсан
impact force	үйлчлэх хүч
impracticable	тохиромжгүй
impossible	боломжгүй
improvised	гар хийцийн
impose conditions	нөхцөл нэмж тогтоох
withdraw conditions	нөхцөлийг хураах
suspend, suspension	түдгэлзүүлэх
revoke or partially revoke, revocation	хүчингүй болгох, эсхүл хэсэгчлэн хүчингүй болгох
in accordance with	...ийн дагуу
in respect with	талаар, холбоотой, хувьд, тухай, хүндэтгэлтэйгээр
regarding	талаар, тухай
in addition to	мөн, түүнчлэн, үүн дээр нэмж, -ээс гадна
in case	... тохиолдолд
in the event	... тохиолдолд
in effect on 10 May 1993	1993 оны 5-р сарын 10-ны өдрөөс хүчин төгөлдөр болсон
in order for	...-ийн тулд
in spite, despite, notwithstanding	үл харгалзан, ...гүй байгаа боловч, хэдий ч
subject to	-г харгалзан
avoid to doubt	өөрөөр ойлгохоос сэргийлж, эргэлзээ үүсгэхгүй байх үүднээс
avoidance of doubt	эргэлзээ үүсгэхгүй байх
inadvertent	санаандгүй, гэнэтийн

inadvertent change to flight plan	нислэгийн төлөвлөгөөний гэнэтийн өөрчлөлт
inadvertent non-deliberate	санамсаргүй санаандгүй
in-air on-ground	агаарт газарт
incapacitation incapacitating injury	үүрэг гүйцэтгэх чадвараа алдах ажил үүргээ гүйцэтгэх чадварыг алдуулах гэмтэл
including but not limited to	... багтаасан, гэхдээ үүгээр хязгаарлагдахгүй бусад
independent	бие даасан, хамааралгүй
independently verified	үл хамаарах байдлаар бататгах
indexing	индексжүүлэлт
indicator instrument aid	заах хэрэглэл хэрэглэл туслах хэрэгсэл
individual discrete	тусгайлан зориулах, бие даасан, салангид, ангид салангид, салаа
individual airworthiness certificate	бие даасан НТЧ-ын гэрчилгээ
indoctrination introduction qualification upgrade	үзэл баримтлалын танилцах мэргэшүүлэх шат ахих, дээшлүүлэх
industry-developed standard	үйлдвэрлэл-хөгжүүлсэн стандарт
inertial navigation systems	инерцийн навигацгийн систем
in-flight drill	нислэгийн үед нягтлан шалгах
information originator	мэдээллийн эх үүсвэр
information sign information marking instruction marking stop bar	мэдээлэх тэмдэг мэдээлэх тэмдэглэгээ зааварчлах тэмдэглэгээ "Зогс" тэмдэг
infringement notice	зөрчлийн мэдэгдэл
initial boiling point flash point	буцалж эхлэх хэм дөл үүсэх хэм, ноцох температур
initially assess	суурь үнэлгээ
initiate	эхлүүлэх, гаргах
input meteorological information output meteorological information	цуглуулсан цаг уурын оролтын мэдээлэл боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээлэл
inspection authorisation	шалгах эрх (ИНД-66)
instructed	зааварчилгаа өгсөн
instruction guide manual handbook procedure rule act law	зааварчилгаа гарын авлага заавар гарын авлага журам дүрэм хууль (цогц-том) хууль (жижиг)
instrument runway non-instrument runway non-precision approach runway precision approach runway	хэрэглэлийн ХБЗ хэрэглэлийн бус ХБЗ нарийвчлалтай бус ойртолтын ХБЗ нарийвчлалтай ойртолтын ХБЗ
instrument instrument approach procedures instrument approaches to specified minima instrument landing system instrument meteorological conditions instrument procedure charts instrument rating	хэрэглэл хэрэглэлийн ойртолтын журам тодорхой өгөгдсөн минимум хүртэл хэрэглэлийн ойртолт хэрэглэлээр буулт үйлдэх систем хэрэглэлийн нислэгийн цаг уурын нөхцөл хэрэглэлийн журмын зураг хэрэглэлийн зэрэглэл
integral component	нэгдмэл бүрдэл хэсэг
integrity readiness	бүрэн бүтэн байдал, үнэн зөв байдал, тохирол бэлэн байдал
integrity monitoring system integrity monitoring	үйл ажиллагааны нэгдмэл байдлын хяналтын тогтолцоо, үнэн зөв байдлын хяналтын тогтолцоо, тохирлын мониторинг

intended intended use of product intended operation intended function intended to be used	зорьсон, төлөвлөсөн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэх зориулалт зориулалтын үйл ажиллагаа зориулагдсан ажиллагаа ашиглахаар төлөвлөсөн
intensity	тодорц, гэрлийн хүч
interest not contrary in interests of aviation safety	ашиг сонирхол нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй
interest of safety	аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд
interfer interference	нөлөөлөх нөлөө
interior exterior	дотор гадна
internal quality assurance internal quality assurance system safety assurance	дотоод чанар баталгаажуулалт дотоод чанар баталгаажуулалтын тогтолцоо аюулгүй байдлын баталгаажуулалт
international air navigation	олон улсын нислэг
International Telecommunication Union (ITU) aeronautical telecommunication network (ATN) aeronautical fixed telecommunication network (AFTN) aeronautical fixed service (AFS) aeronautical telecommunication agency aeronautical mobile-satellite service aeronautical mobile-satellite (route) service aeronautical mobile service aeronautical station aeronautical radio navigation service	Олон улсын радио холбоо нисэхийн цахилгаан холбооны сүлжээ (ATN) нисэхийн суурин цахилгаан холбооны сүлжээ (AFTN) нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ (AFS) нисэхийн цахилгаан холбооны байгууллага нисэхийн хөдөлгөөнт хиймэл дагуулын үйлчилгээ нисэхийн хөдөлгөөнт хиймэл дагуулын (замын) үйлчилгээ нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээ нисэхийн холбооны станц нисэхийн радио навигацийн үйлчилгээ
introduction segment recurrent segment transition segment upgrade segment (training) synthetic flight trainer segment	танилцах үе шат давтан үе шат шилжих үе шат шат ахих үе шат (сургалт) синтетик нислэгийн дадлагажуурын үе шат
investigation interrogation proceeding testimony deposition deponent attorney	шинжлэн шалгах (Аппех 13), хянан шийдвэрлэх (Шүүх) асуулга, байцаах шүүн хэлэлцэх гэрчийн мэдүүлэг хууль сонсгож мэдүүлэг авах, хууль сонсгож авсан мэдүүлэг хууль ёсны төлөөлөгч өмгөөлөгч
is eligible for installation	суурилуулахад тохиромжтой
is never in doubt	итгэлтэй, хэзээ ч эргэлзэхгүйгээр
is no longer valid	цаашид хүчингүй болох
is required to be operated with a co-pilot	хамтран нисгэгчтэй ажиллахыг шаарддаг
is responsible for	хариуцсан, хариуцлага хүлээсэн
issue	олгох, гаргах
item part spare part component assembly appliance device apparature appurtenance accessory equipment	эд зүйл, хэсэг эд анги солигдох эд анги, сэлбэг эд анги бүрдэл хэсэг иж бүрдэл хэрэгсэл төхөөрөмж аппарат аппаратур туслах тоноглол төхөөрөмж

J

Англи	Монгол
jet blast blast	тийрэлтэт хийн урсгал хийн урсгал

jettison jettisonable	жэттисон салгах боломжтой
jig	эталон
joining the aerodrome traffic circuit	аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний хайрцагт нэгдэх
judgement sound judgement appropriate levels of judgement and command	зөв тодорхойлох зөв тодорхойлж илэрхийлэх хангалттай түвшинд нөхцөл байдлыг зөв тодорхойлж, шийдвэр гарган удирдах
jurisdiction	эрх

К

Англи	Монгол
killed injured wounded	амь насаа алдсан, алагдсан гэмтсэн шархадсан
kite rocket ballon unmanned aircraft drone parasail gyroglider hang glider	цаасан шувуу пуужин бөмбөлөг хүнгүй агаарын хөлөг дрон парасэйл жиро-глайдер ханг-глайдер
knowledge deficiency report	хангалтгүй дүгнэгдсэн мэдлэгийн тайлан
known unknown customer	бүртгэлтэй бүртгэлгүй харилцагч

L

Англи	Монгол
lag oscillation	хоцролт хэлбэлзэл
landing area, PLA	буултын талбай шүхрээр буух талбай
landing distance permitted landing distance	буултын зай зөвшөөрөгдсөн буултын зай
landing gear, undercarrage	газардах анги
landings from instrument approaches	хэрэглэлийн ойртолтоор буулт үйлдэх
laser sky display laser-beam irradiance illuminance	лазерын гэрлээр тэнгэрт тусгах үзүүлбэр лазерын гэрэл гэрлийн цацраг гэрэлтүүлэг
lateral distance vertical distance	хөндлөн зай босоо зай
launch site (glider)	хөөргөх талбай
law enforcement agency	хууль сахиулах байгууллага
lawful authority	эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөл
layout cabin layout seat layout	загвар, дүрс, схем зураг, бүтэц бүхээгийн зураг суудлын байрлалын зураг
legible placard placarded	ойлгомжтой зурагт хуудас плакард байрлуулах
legibly legible	гаргацтайгаар гаргацтай
liaison with	... тай харилцах
licence licensing licensing authority	үнэмлэх үнэмлэхжүүлэлт үнэмлэхжүүлэх эрх бүхий байгууллага
life preserver life jacket life-raft	аврах хэрэгсэл аврах хантааз аврах завь

Англи	Монгол
survival locator light survival kit flare kit	байршил заагч аврах гэрэл аврах иж бүрдэл гэрэл цацруулах иж бүрдэл
lifed life limited finite life lifetime timeliness	ашиглалтын хязгаарлалттай ашиглалт хязгаарлагдсан ашиглалтын хязгаар насан туршид, байнга тухайн цаг хугацаа
light lighting lighting system	гэрэл гэрэлтүүлэг гэрэлтүүлгийн систем
likely to be encountered	илэрч болох, илэрдэг байж болох
limit limitation restriction	хязгаар хязгаарлалт хорио (аэродромд), хязгаарлалт (агаарын зай, үнэмлэх),
limited restricted (awd certificate)	хязгаарлагдмал хязгаарлалттай (НТЧ гэрчилгээ)
line-operating flight time line-operating flight time evaluation	шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цаг шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цагийн дүгнэлт
liner inner outer outside	доторлогоо дотор гадна гадна тал
lines of safety responsibility	аюулгүй байдлын хариуцлагын шугаман хамаарал
listed exceptions	үл хамаарлын жагсаалт
listed in	заагдсан
load manifest load sheet	ачааллын мэдэгдэл ачааллын хуудас
load-bearing surface non-load-bearing surface	даацын гадаргуу (ачаалал даах гадаргуу) даацын бус гадаргуу (ачаалал даахгүй гадаргуу)
location position	байрлал байршил
logbook pilot logbook air traffic controller's logbook flight service operator's logbook ATS personnel logbook parachutist logbook daily flight record (journey log book) technical log maintenance logbook aircraft logbook	бүртгэлийн дэвтэр нисгэгчийн дэвтэр НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр шүхэрчний дэвтэр нислэгийн бүртгэлийн дэвтэр техникийн бүртгэлийн дэвтэр техник үйлчилгээний бүртгэлийн дэвтэр агаарын хөлгийн бүртгэлийн дэвтэр
longitude latitude navigation grid Magnetic North	уртраг өргөрөг навигацийн тор соронзон хойд зүг
low flying zone	нам өндрийн нислэгийн бүс
lower licence or rating	доод эрэмбийн үнэмлэх, эсхүл зэрэглэл
LSA airworthiness certificate	спортын хөнгөн агаарын хөлгийн НТЧ-ын гэрчилгээ

M

Англи	Монгол
MAC AMEL IA	техник үйлчилгээний эрхийн гэрчилгээ (MAC) агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн үнэмлэх (AMEL) шалгах эрхийн гэрчилгээ (IA)
magnetic bearing magnetic heading radio bearing	соронзон чиглэл соронзон чиглэл радио пеленг
magnetic particle detector	соронзон бөөмийн үртэс илрүүлэгч

Англи	Монгол
maintained	ашиглагдаж байгаа, хадгалагдсан
maintenance log	техник үйлчилгээний дэвтэр
maintenance manual	техник үйлчилгээний заавар
maintenance program	техник үйлчилгээний хөтөлбөр
extended maintenance program	техник үйлчилгээний өргөтгөсөн хөтөлбөр
maintenance review	техник үйлчилгээний дүгнэлт
major	их хэмжээний, том, том хэмжээний, ихэнх, дийлэнх
minor	жижиг
major modification	том модификаци, том хэмжээний модификаци
management	удирдлага
mandatory	заавал мөрдөх
mandatory AD	заавал хэрэгжүүлэх НТЧ-ын Удирдамж
mandatory airworthiness requirement	заавал хэрэгжүүлэх НТЧ-ын шаардлага
mandatory compliance	заавал хэрэгжүүлэх
mandatory sign	заавал мөрдөх тэмдэг
manipulate the controls	нислэгийн удирдлагад оролцох
manner	хэлбэр, аргачлал, арга хэлбэр
method	арга
manoeuvring area	маневрын талбай
manufactured	үйлдвэрлэсэн
fabricated	хийсэн
marked	тэмдэглэсэн
maintained	хадгалсан
reconditioned	нөхцөл сайжруулсан
repaired	засварласан
manufacturing organisation	үйлдвэрлэх байгууллага
margin of error	алдааны нөөц хязгаар
error margin	алдааны нөөц хязгаар
undesired state	тодорхойгүй төлөв байдал
error mitigation	алдааг багасгах
mark	таних тэмдэг
marker	тэмдэгт, маркер
sign	тэмдэг
marking	тэмдэглэгээ
symbol	бэлэгдэл, тэмдэг
marker beacon receiver	маркерын дохио хүлээн авагч
aeronautical beacon	нисэхийн гэрэлт дохио
aeronautical fixed service	нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ
aerodrome beacon	аэродромын гэрэлт дохио
material change	нөлөө бүхий өөрчлөлт, бодит өөрчлөлт
materially altered	бодитоор өөрчлөгдсөн
materially affect	бодитоор нөлөөлөх
matter	асуудал, зүйл
maximum certificated seating capacity	гэрчилгээжсэн максимум суудлын багтаамж
maximum certificated take-off weight (MCTOW)	гэрчилгээжсэн максимум хөөрөлтийн жин (MCTOW)
maximum approach weight	максимум ойртолтын жин
maximum landing-climb weight	максимум буултын үед өндөр авах жин
maximum landing weight	максимум буултын жин
maximum continuous power	тасралтгүй ажиллах максимум хүч
maximum permissible	максимум зөвшөөрөгдөх
may be required by the Director as indicated on the form	маягтад заасны дагуу Даргын шаардаж болох
may have been	байж магадгүй
mean approach attitude	ойртолтын дундаж байрлал
means and method	хэлбэр болон арга
means of assistance	туслах хэлбэр
means of indicating	үзүүлэх хэрэгсэл
medical assessment report	эрүүл мэндийн үнэлгээний тайлан
medical condition	эрүүл мэндийн нөхцөл
medical conditions considered	анхаарал татсан, эргэлзээтэй эрүүл мэндийн нөхцөл
medical deficiency	эрүүл мэндийн дутагдал

Англи	Монгол
medical endorsement	эрүүл мэндийн баталгаажуулсан тэмдэглэл
medical fitness	эрүүл мэндийн байдал
medical statement	эрүүл мэндийн тодорхойлолт
medical practitioner	нарийн мэргэжлийн эмч
medical expert	эксперт-эмч
medical examiner	эрүүл мэндийн шалгагч
meet	нийцэх
comply	мөрдөх
conform	тохирох
compliance in	нийцэл
confirm	бататгах
confirmation	баталгаажуулах
compatible	тохирох, зохицох, таарах
MEL	минимум төхөөрөмжийн жагсаалт
metal stressed skin	хүчилсэн металл гадаргуу
meteorological weather	цаг уурын цаг агаар
methods of imparting instruction	заварчилгааг заах арга
microlight aircraft (MCAA, NZCAA)	хэт хөнгөн агаарын хөлөг
ultralight aircraft (FAA)	хэт хөнгөн агаарын хөлөг
Microlight pilot (Part-103): novice pilot licence: novice pilot ratings, group A, B, C: intermediate pilot licence: intermediate pilot ratings group A, B, C: advanced pilot licence: advanced pilot ratings group A, B, C: microlight pilot instructor certificate (provisional): microlight pilot instructor: microlight pilot instructor ratings group A, B, C: authorised testing officer.	Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нисгэгч (ИНД-103): сурагч-нисгэгчийн үнэмлэх; А, В, С бүлгийн сурагч-нисгэгчийн зэрэглэл; дунд түвшний нисгэгчийн үнэмлэх; А, В, С бүлгийн дунд түвшний нисгэгчийн зэрэглэл; ахлах нисгэгчийн үнэмлэх; А, В, С бүлгийн ахлах нисгэгчийн зэрэглэл; хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгчийн гэрчилгээ (нөхцөлт); хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгч; А, В, С бүлгийн хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; эрх бүхий шалгагч (ATO).
millibars	мбар
minima	минима
reduced take-off minima	хөөрөлтийн багасгасан минима
minimum height	өндрийн доод хязгаар, өндрийн минимум
minor repair	жижиг засвар
major repair	том засвар, том хэмжээний засвар
overhaul	их засвар
minute meeting	уулзалтын тэмдэглэл
misleading information	төөрөгдүүлэх мэдээлэл
missed approach procedures	ойртолтоос 2-т гарах журам
mitigation measure	нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ
model designation	оноосон загвар
runway designation sign	ХБЗ-ны чиглэлийн тэмдэг
runway designation number	ХБЗ-ны чиглэлийн дугаар
modification	модификаци
Mongolian Defence Force	МУ-ын зэвсэгт хүчин
more than 19 but less than 51 passengers	19-өөс олон, гэхдээ 51-ээс цөөн зорчигч
more than	дээш, их, олон
less than	доош, бага, цөөн
multi	олон-
multi-crew operation	олон гишүүнтэй багийн үйл ажиллагаа
single pilot operation	ганц нисгэгчтэй үйл ажиллагаа
multi-engine operation	олон-хөдөлгүүртэй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
single-engine operation	ганц-хөдөлгүүртэй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
multiple aeroplane types or variants	нисэх онгоцны хэд хэдэн маяг, эсхүл вариант
multiple identical system maintenance	хэд хэдэн ижил төстэй системийн техник үйлчилгээ
must	ёстой (байгууллагад), үүрэгтэй (хувь хүнд)
shall	на, нэ, но, нө

Англи	Монгол
may	...ж болно
must be taken into account takes into account	тооцоонд авч үзэх ёстой, тооцоонд оруулах ёстой тооцож үзэх
must employ or contract	үндсэн ажилтнаар, эсхүл гэрээгээр авч ажиллуулах үүрэгтэй
must ensure must hold	болохыг бататгах үүрэгтэй эзэмшдэг байх үүрэгтэй
must not shall not may not	хориглоно, -гүй, -гүй байх үүрэгтэй, зөвшөөрөхгүй тэгэхгүй -гүй байж болно

N

Англи	Монгол
nationality mark nationality	үндэсний харьяаллын тэмдэг үндэсний харьяалал
natural person	хуулийн этгээд
nature	шинж чанар, шинж байдал, мөн чанар, хэлбэр
navigable airspace	нислэг үйлдэх агаарын зай
navigation installation ground installation installation	навигацийн байгууламж газрын байгууламж, төхөөрөмж суурилуулалт
nearly so	бараг л, ойрхон
necessary necessity requirement required	хэрэгтэй хэрэгцээ шаардлага шаардсан
necessary to enable	.. -д шаардлагатай
need expectation	хэрэгцээ хүлээлт
neither	аль нь ч биш
net flight path net take-off flight path net-climb gradient	нислэгийн аюулгүй зам хөөрөлтийн үеийн нислэгийн аюулгүй зам өндөр авалтын аюулгүй градиент
neurological neurosurgical psychiatric psychological condition behavioral cognitive disorder	мэдрэлийн, мэдрэлийн мэс заслын, сэтгэцийн, сэтгэл зүйн эрүүл мэндийн байдал, зан төлөвийн танин мэдэхүйн согог
never in doubt	эргэлзэхгүйгээр
no longer being observed	цаашид тогтоогдоогүй
non-conformance non-compliance	үл тохирол дагаж мөрдөхгүй байх
non-instrument	хэрэглэлийн бус
non-security designated area	аюулгүйн хамгаалалт тогтоогоогүй бүс
non-State material	тухайн улс гаргаагүй материал
normal abnormal, non-normal emergency alternate contingency unusual -procedure	хэвийн нөхцөлийн хэвийн бус нөхцөлийн онцгой нөхцөлийн бэлтгэл, нөөц нөөц ердийн бус - журам
normally seated position	үндсэн суудаг байрлал
not contrary	харшлахгүй
not required to	шаардахгүй
note caution attention alert warning	тэмдэглэл сэрэмжлүүлэг анхаар анхааруулга, дохио анхааруулга, түгшүүр
(For flight deck)	

Англи	Монгол
alert warning caution advisory	дохио түгшүүр / аюулгүй байдлын дохио анхааруулга зөвлөмж
note notice notice of proposed rule making (NPRM) notification information	тэмдэглэл мэдэгдэл ...-д хүргүүлэх дүрмийн боловсруулалтад санал өгөх мэдэгдэл (NPRM) мэдэгдэл ...-ээс хүлээж авах мэдээлэл
notwithstanding rule	..-г үл харгалзан

O

Англи	Монгол
object	объект, байгууламж, биет
objectionable determination unobjectionable determination conditional determination	хүлээн авах боломжгүй шийдвэр татгалзаагүй шийдвэр нөхцөл заасан шийдвэр
observer	ажиглагч
obsolete documents	хүчингүй болсон баримт бичиг
obstacle limitation surfaces obstacle protection surface	саадыг хязгаарлах гадаргуу саадыг хамгаалах гадаргуу
occupants	бүхээгт байгаа хүмүүс
occurrence incident serious incident accident act actions omissions events conditions combination thereof	хэрэг явдал зөрчил ноцтой зөрчил осол үйлдэл үйлдэл хайхрамжгүй байдал, эс үйлдэл тохиолдол нөхцөл тэдгээрийн хослол
offer of goods for carriage	барааг тээвэрлэлтэхэд санал болгох
office accommodation for the administration accommodation office	захиргааны байр орон байр ажлын байр
office unit	ажлын байр, алба, нэгж
offshore shore	эргийн цаана эрэг
on behalf	нэрийн өмнөөс
on the Director's request	Даргын хүсэлтээр
on-demand oxygen mask protective breathing equipment	шаардлагатай үед хэрэглэх хүчилтөрөгчийн баг амьсгал хамгаалах төхөөрөмж
one copy of...	...-ны нэг хувь
one or more	нэг, эсхүл хэд хэдэн, нэг эсхүл түүнээс олон
ongoing training	байнгын сургалт
only if but only if except that except if except if authorised	зөвхөн хэрэв гэхдээ зөвхөн...хэрэв үүнээс гадна хэрэв үүнээс бусад тохиолдолд хэрэв зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд
open air assembly of persons	олон хүн цугларсан задгай талбай
operate an aircraft	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх, агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх
operating agency designator (ICAO code)	үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллагад оноосон ICAO код
operating experience operating restrictions operating limitation operating system	үйл ажиллагааны туршлага үйл ажиллагааны хориг үйл ажиллагааны хязгаарлалт ашиглалтын систем

Англи	Монгол
operational competency checks	үйл ажиллагааны ур чадварын шалгалт
operational competency assessment	үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээ
operational flight	үйл ажиллагааны нислэг
operational flight plan	нислэгийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө
operational purpose	үйл ажиллагааны зорилго
operational responsibility	үйл ажиллагааны хариуцлага хүлээсэн
operational status	үйл ажиллагааны статус, үйл ажиллагааны төлөв байдал
operations personnel	нислэгийн үйл ажиллагааны ажилтан
operational personnel	
operations specifications	үйл ажиллагааны тодорхойлолт
operator	ашиглагч, үйл ажиллагаа эрхлэгч, оператор
owner	
operating position	үйл ажиллагааны нэгж
optimum	боломжит, тохиромжтой
ordinary circumstances	ердийн нөхцөл
physical condition	ерөнхий нөхцөл
ordinary high water mark	далайн түвшин өндөр байх
organisational management system	байгууллагын удирдлагын тогтолцоо
organisational procedure	байгууллагын үйл ажиллагааны журам
original	эх хувь, анхны загвар
originating	
departing	нисэн гарах
arriving	нисэн ирэх
arrival	ирэх
departure -flight	гарах - нислэг
originating aircraft	тухайн чиглэлийн агаарын хөлөг
outer main gear span	гадна үндсэн дугуй хоорондын зай
over congested area	шигүү суурьшсан талбай, бүс дээгүүр
overrun	даван гүйж гарах
undershoot	дутуу суух
overshoot	давж суух (ХБЗ)
overtake	гүйцэж түрүүлэх
overweight landing	хэтэрсэн жинтэй буулт үйлдэх

P

Англи	Монгол
packing	савлах баглаа боодол баглаа боодлын иж бүрдэл, баглаж боох хадгалах сав (ИНД-92)
package	
packaging	
receptable	
parachute assembly	шүхрийн иж бүрдэл
parachute technician	
emergency parachute	шүхрийн техникч
parachute-drop	ослын шүхэр
parachute-drop aircraft operation	шүхэр хаях
parachutist logbook	шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
drop a parachutist	шүхэрчний дэвтэр
parallax error	шүхэрчин буулгах
parallel offset route	харааны хөндлөнгөөс харах алдаа
	зэрэгцээ агаарын зам
Part 104 Glider pilot:	Глайдерийн нисгэгч
- student glider:	- глайдерын сурагч;
- qualified glider pilot:	- глайдерын мэргэшсэн нисгэгч;
- additional launch endorsements:	- хөөргөх нэмэлт төхөөрөмжийн баталгаажуулсан тэмдэглэл;
- authority to carry passengers:	- зорчигч зөөх эрх;
- category C glider instructor:	- C-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч;
- category B glider instructor:	- B-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч;
- category A glider instructor:	- A-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч;
- additional launch instruction endorsements:	- хөөргөх нэмэлт төхөөрөмжийн зааварчилгааны баталгаажуулсан тэмдэглэл;
- authority to give instruments flight instruction:	- хэрэглэлийн нислэгийн зааварчилгаа өгөх эрх;

Англи	Монгол
<ul style="list-style-type: none"> - authority to fly IFR Glider engineer: - class 2 approval: - class 3 approval, with subdivisions W, M, and P: - class 4 approval, with subdivisions W, M, and P: - C rating: - S rating: - R rating: - E rating, with subdivisions E2, E3, and E4 	<ul style="list-style-type: none"> - IFR-аар нисэх эрх Глайдерийн инженерийн зэрэг: - ангилал-2 зөвшөөрөл; - ангилал-3 зөвшөөрөл, W, M, болон P дэд зэрэгтэй; - ангилал-4 зөвшөөрөл, W, M, болон P дэд зэрэгтэй; - C-зэрэглэл; - S-зэрэглэл; - R-зэрэглэл; - E-зэрэглэл, E2, E3 болон E4 дэд зэрэгтэй
<p>Part 106 Hang glider and paraglider pilot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beginner rating: - novice rating: - intermediate rating: - advanced rating: - paraglider 1 rating: - paraglider 2 rating: - paraglider 3 rating: - paraglider instructor rating: - paraglider passenger rating: - hang glider instructor rating class 1: - hang glider instructor rating class 2: - special skills clearances. 	<p>Ханг-глайдер болон параглайдерын нисгэгч (ИНД-106):</p> <ul style="list-style-type: none"> - эхлэн суралцагчийн зэрэглэл; - сурагчийн зэрэглэл; - дунд түвшний зэрэглэл; - ахлах зэрэглэл; - параглайдерын зэрэглэл-1; - параглайдерын зэрэглэл-2; - параглайдерын зэрэглэл-3; - параглайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - параглайдерын зорчигчийн зэрэглэл; - ангилал-1 ханг-глайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - ангилал-2 ханг-глайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - тусгай ур чадварын зөвшөөрөл.
<p>Part 13 forges counterfeit alter attempt falsely makes</p>	<p>ИНД-13 үйлдэх дуурайлгаж, хуурамчаар үйлдэх өөрчлөх завдах хуурамчаар хийх, үйлдэх</p>
<p>Part 13 wilfully deliberate non-deliberate maliciously reckless careless negligent intentional unintentional fraudulent inadvertent improper inadvertent knowingly enforced without regard falsely false information</p>	<p>ИНД-13 санаатай ухамсартай, санаатай бодлогогүй, санаатай бус гэмт хэргийн сэдэлтэй хайхрамжгүй хүйтэн хөндий, хайнга үл тоомсорлосон зориуд, зорилготой, санаатай зориуд бус, зорилгогүй, санаандгүй залилан, хуурамч санамсаргүй буруу, буруу ташаа санаандгүй мэдсээр байж хүчинд автан, албадлагаар үл ойшоох хуурамч хуурамч мэдээ</p>
<p>Part 139 Aerodrome operator certificate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aerodrome operator certificate - qualifying aerodrome operator certificate - non-certificated aerodromes 	<p>ИНД 139 Аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ</p> <ul style="list-style-type: none"> - аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ - хязгаарлагдмал аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ - гэрчилгээжээгүй аэродром
<p>Part 141 Aviation training organisation certificate</p> <ul style="list-style-type: none"> - standard Aviation Training Organisation Certificate - Restricted Aviation Training Organisation Certificate 	<p>ИНД-141 Нисэхийн сургалтын байгууллагын гэрчилгээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нисэхийн сургалтын байгууллагын стандарт гэрчилгээ; - нисэхийн сургалтын байгууллагын хязгаарлагдмал гэрчилгээ.
<p>Part 145 Maintenance organisation rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A1 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of more than 13 610kg as detailed in the organisation's exposition: - A2 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of more than 5700kg but not 	<p>ИНД-145 Техник үйлчилгээний байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A1 - MCTOW нь 13 610 кг-аас дээш жинтэй агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - A2 - MCTOW нь 5700 - 13 610 кг хүртэл жинтэй агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ;

Англи	Монгол
<p>exceeding 13 610kg as detailed in the organisation's exposition:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A3 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of 5700kg or less and a maximum certificated passenger seating capacity, excluding any required crew member seat, of 10 seats or more: - A4 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of 5700kg or less and a maximum certificated passenger seating capacity, excluding any required crew member seat, of 9 seats or less: - C1 for the maintenance of aircraft engines and propellers as detailed in the organisation's exposition: - C2 for the maintenance of components as detailed in the organisation's exposition: - C3 for the maintenance of aircraft electrical equipment as detailed in the organisation's exposition: - C4 for the maintenance of aircraft instrument equipment as detailed in the organisation's exposition: - C5 for the maintenance of aircraft radio equipment as detailed in the organisation's exposition: - E1 for the conduct of aircraft maintenance engineer training as detailed in the organisation's exposition: - F1 for the maintenance of foreign aircraft and components for foreign aircraft as detailed in the organisation's exposition and in accordance with a technical arrangement with the State of registry of the aircraft: - P1 for the maintenance of aircraft and components involving processing not otherwise included in any of the above ratings and as detailed in the organisation's exposition. - S1 for the issue of release notes for aircraft parts: - S2 for the issue of release notes for materials: - S3 for the issue of release notes for fluids. 	<ul style="list-style-type: none"> - A3 - MCTOW нь 5700 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй, шаардлагатай багийн гишүүний суудлаас гадна, 10, эсхүл түүнээс дээш гэрчилгээжсэн максимум зорчигчийн суудлын багтаамжтай агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - A4 - MCTOW нь 5700 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй ба шаардлагатай багийн гишүүний суудлаас гадна 9, эсхүл түүнээс цөөн гэрчилгээжсэн максимум зорчигчийн суудлын багтаамжтай агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - C1 - агаарын хөлгийн хөдөлгүүр болон сэнсний техник үйлчилгээ; - C2 - бүрдэл хэсгийн техник үйлчилгээ; - C3 - агаарын хөлгийн цахилгааны төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - C4 - агаарын хөлгийн хэрэглэлийн төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - C5 - агаарын хөлгийн радио төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - E1 - агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн сургалт хийх; - F1 - агаарын хөлгийн бүртгэгч улстай байгуулсан техникийн зохицуулалтын дагуу, гадаадын агаарын хөлөг болон гадаадын агаарын хөлгийн бүрдэл хэсгийн техник үйлчилгээ; - P1 - агаарын хөлөг болон бүрдэл хэсэгт хийх, дээр дурдсан зэрэглэлд өөр байдлаар тусгагдаагүй техник үйлчилгээ; - S1 - агаарын хөлгийн эд анги шилжүүлэх мэдэгдэл олгох; - S2 - материал шилжүүлэх мэдэгдэл олгох; - S3 - шатах тослох материал шилжүүлэх мэдэгдэл олгох.
<p>Part 146 Design organisation rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - D1 for the development of designs for products and their components as defined in the organisation's exposition: - D2 for the development of design changes for products and their components as defined in the organisation's exposition: - D3 for the development of designs and design changes for appliances as defined in the organisation's exposition. 	<p>ИНД-146 Зохион бүтээх байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - D1 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан бүтээгдэхүүн, түүний бүрдэл хэсгийн загварыг зохиож, боловсруулах; - D2 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан бүтээгдэхүүн, түүний бүрдэл хэсгийн загварын өөрчлөлтийг зохиож, боловсруулах; - D3 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан хэрэгслийн загвар болон түүний загварын өөрчлөлтийг зохиож, боловсруулах.
<p>Part 147 Aviation Maintenance Training Organisations certificate</p> <ul style="list-style-type: none"> - maintenance training organisation certificate: - restricted maintenance training organisation certificate. <p>rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E1 for basic training courses: - E2 for aircraft type or task training courses: 	<p>ИНД-147 Техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын гэрчилгээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын гэрчилгээ; - техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын хязгаарлагдмал гэрчилгээ. <p>зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E1 - суурь сургалтын курс; - E2 - агаарын хөлгийн маягийн, эсхүл ТҮ-ний тодорхой

Англи	Монгол
<ul style="list-style-type: none"> - E3 for knowledge examinations conducted on behalf of the Director: - E4 for other courses relevant to maintenance training. 	<ul style="list-style-type: none"> ажлын сургалтын курс; - E3 - Даргын нэрийн өмнөөс авах онолын мэдлэгийн шалгалт; - E4 - ТҮ-ний сургалттай холбоотой бусад сургалтын курс.
<p>Part 148 Manufacturing Organisations rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M1 for the manufacture of aircraft, aircraft engines, or propellers, as detailed in the organisation's exposition: - M2 for the manufacture of components for aircraft, aircraft engines, or propellers, as detailed in the organisation's exposition: - M3 for the manufacture of parts or appliances, as detailed in the organisation's exposition: - M4 for the manufacture of materials as detailed in the organisation's exposition. 	<p>ИНД-148 Агаарын хөлөг үйлдвэрлэх байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M1 - агаарын хөлөг, агаарын хөлгийн хөдөлгүүр, эсхүл сэнс үйлдвэрлэх; - M2 - агаарын хөлгийн, агаарын хөлгийн хөдөлгүүрийн, эсхүл сэнсний бүрдэл хэсгийг үйлдвэрлэх; - M3 - эд анги, эсхүл хэрэгсэл үйлдвэрлэх; - M4 - материал үйлдвэрлэх.
<p>Part 172:</p> <ul style="list-style-type: none"> aerodrome control service: area control service: approach control service: flight information service: aerodrome flight information service: alerting service: - any other air traffic service considered by the Director to be necessary or desirable for the safe and efficient operation of the civil aviation system 	<p>ИНД-172:</p> <ul style="list-style-type: none"> аэродромын удирдлагын үйлчилгээ бүсийн удирдлагын үйлчилгээ ойртолтын удирдлагын үйлчилгээ нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ аэродромын нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ анхааруулах үйлчилгээ - Даргын шаардлагатай гэж үзсэн, эсхүл аюулгүй, үр дүнтэй иргэний нисэхийн системд шаардлагатай аливаа бусад нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ
<p>Part 21 category:</p> <ul style="list-style-type: none"> standard category: restricted category: special category - experimental: special category - exhibition: special category - amateur-built: special category - primary: special category - LSA: special category - limited: provisional category. 	<p>ИНД-21 Категори:</p> <ul style="list-style-type: none"> стандарт категорийн; хязгаарлалттай категорийн; тусгай категорийн туршилтын; тусгай категорийн үзүүлбэрийн; тусгай категорийн сонирхогчийн бүтээсэн; тусгай категорийн анхдагч; тусгай категорийн спортын хөнгөн агаарын хөлгийн (LSA); тусгай категорийн хязгаарлагдмал; урьдчилсан категори.
<p>Part 61 pilot:</p> <ul style="list-style-type: none"> recreational pilot licence private pilot licence commercial pilot licence airline transport pilot licence instrument rating category A flight instructor rating category B flight instructor rating category C flight instructor rating category D flight instructor rating category E flight instructor rating airline flight examiner evaluator general aviation flight examiner agricultural flight examiner validation permit: agricultural rating Grade 1 and 2 aircraft type rating: aerobatic flight rating: glider tow rating: parachute drop rating: pilot chemical rating: aerial topdressing rating: aerial spraying rating: 	<p>ИНД-61-ийн нисгэгч:</p> <ul style="list-style-type: none"> сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх хувийн нисгэгчийн үнэмлэх коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх хэрэглэлийн зэрэглэл А-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл В-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл С-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл D-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл Е-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл агаарын тээврийн шалгагч-нисгэгч дүгнэгч-нисгэгч ерөнхий зориулалтын нисэхийн шалгагч-нисгэгч ХАА-н шалгагч-нисгэгч баталгаажуулсан зөвшөөрөл; 1-р Зэрэг ба 2-р Зэргийн ХАА-н зэрэглэл агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл; аэробатик нислэгийн зэрэглэл; глайдер чирэх зэрэглэл; шүхэр хаях зэрэглэл; нисгэгчийн химийн зэрэглэл; агаараас бордоо цацах зэрэглэл; агаараас шингэн цацах зэрэглэл;

Англи	Монгол
aerial vertebrate toxic agent (VTA) rating	агаараас мэрэгчийн хор цацах (VTA) зэрэглэл
Part 63 flight engineer: cadet flight engineer licence: flight engineer licence: flight radiotelephone operator rating: flight engineer aircraft type ratings: flight engineer instructor rating: flight engineer examiner rating.	ИНД-63 нисэх инженер: сурагч-нисэх инженерийн үнэмлэх; нисэх инженерийн үнэмлэх; нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл; нисэх инженерийн агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл; багш-нисэх инженерийн зэрэглэл; шалгагч-нисэх инженерийн зэрэглэл
Part 65 / 172 air traffic controller aerodrome controller surveillance controller flight service operator	ИНД-65 / 172 нислэгийн хөдөлгөөний удирдагч аэродромын хөдөлгөөний удирдагч ажиглалтын хөдөлгөөний удирдагч нислэгийн мэдээллийн ажилтан
Part 65 Air Traffic Service Personnel: air traffic trainee licence: air traffic controller licence: flight service trainee licence: flight service operator licence: flight radiotelephone operator rating: air traffic controller ratings: - aerodrome control rating: - approach control procedural rating: (approach control rating) - approach control surveillance rating: (approach control radar rating) - area control procedural rating: (area control rating) - area control surveillance rating: (area control radar rating) flight service operator ratings: - aerodrome flight information rating: - area flight information rating: air traffic service instructor rating: air traffic service examiner rating.	ИНД-65 Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний ажилтан: сурагч-нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн үнэмлэх; нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн үнэмлэх; сурагч-нислэгийн мэдээллийн ажилтны үнэмлэх; нислэгийн мэдээллийн ажилтны үнэмлэх; нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл; нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн дараах зэрэглэл: - аэродромын удирдлагын зэрэглэл; - ойртолтын процедурын удирдлагын зэрэглэл; (ойртолтын удирдлагын зэрэглэл) - ойртолтын ажиглалтын удирдлагын зэрэглэл; (ойртолтын радарын удирдлагын зэрэглэл) - бүсийн процедурын удирдлагын зэрэглэл; (бүсийн удирдлагын зэрэглэл) - бүсийн ажиглалтын удирдлагын зэрэглэл; (бүсийн радарын удирдлагын зэрэглэл) нислэгийн мэдээллийн ажилтны дараах зэрэглэл: - аэродромын нислэгийн мэдээллийн зэрэглэл; - бүсийн нислэгийн мэдээллийн зэрэглэл; НХҮ-ний Багшийн зэрэглэл; НХҮ-ний Шалгагчийн зэрэглэл.
Part 66 Aircraft Maintenance Personnel: aircraft maintenance engineer licence (AMEL) categories: - aeroplane: - rotorcraft: - powerplant: - electrical: - instrument: - radio: - lighter than air aircraft: certificates of maintenance approval (MAC): certificates of inspection authorisation (IAC): group ratings in the groups listed in Appendix B aircraft and component ratings.	ИНД-66 Агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний ажилтан: агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн үнэмлэхний (AMEL) категори: - нисэх онгоц; - ротор-хөлөг; - хүчний төхөөрөмж; - цахилгаан; - хэрэглэл; - радио холбоо; - агаараас хөнгөн агаарын хөлөг; техник үйлчилгээг баталгаажуулах гэрчилгээ (MAC); шалгах эрхийн гэрчилгээ (IAC); Хавсралт В-д заасан бүлгийн зэрэглэл; агаарын хөлөг болон бүрдэл хэсгийн зэрэглэл.
Part 67 Classification of medical certificates: - class 1; - class 2; - class 3 Эрүүл мэндийн шалгагчийн гэрчилгээ: - ЭМШ Гэрчилгээ-1; - ЭМШ Гэрчилгээ-2; - ЭМШ-Тусгай Гэрчилгээ	ИНД-67 Эрүүл мэндийн гэрчилгээний ангилал: - 1-р ангилал; - 2-р ангилал; - 3-р ангилал. Medical examiner certificates: - Medical Examiner 1 Certificate; - Medical Examiner 2 Certificate; - Special Medical Examiner Certificate
particular in particular	тухайн, тухайн заасан, тодорхой тухайлбал, ялангуяа, тодорхой ...-д
passageway	дамжин хүрэх зам
passenger operation	зорчигч тээврийн үйл ажиллагаа
payload	төлбөрт ачаалал (арилжаа), ашигт ачаалал (техник)
payload package	төлбөрт ачааллын багц

Англи	Монгол
payment payment of the applicable fee (payment of the appropriate application fee, payment of the appropriate fee)	төлбөр зохих төлбөрийн баримт
payment of the appropriate application fee	зохих төлбөрийн баримт
performance deterioration allowance monitoring program performance operating limitation performance requirement performance standard performance data performance parameter performance characteristic	үзүүлэлтийн элэгдлийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг хянах хөтөлбөр үйл ажиллагааны үзүүлэлтийн хязгаарлалт үзүүлэлтийн шаардлага гүйцэтгэлийн, үзүүлэлтийн стандарт техникийн өгөгдөл техникийн үзүүлэлт техникийн үзүүлэлт
periodic test periodic maintenance periodic inspection periodic basis	үечилсэн сорилт үечилсэн техник үйлчилгээ, хуваарьт техник үйлчилгээ үечилсэн үзлэг шалгалт, хуваарьт үзлэг шалгалт тогтоосон үечлэл
permanent nature, permanently permanent record permanently installed permanently withdrawn permanently stored permanently and legibly permanent change permanent publication	байнгын арилдаггүй хэлбэр байнгын бүртгэл, байнгын арилдаггүй бүртгэл байнгын хэлбэрээр суурилуулсан бүрмөсөн хасах байнгын хэлбэрээр хадгалах байнгын арилдаггүй, гаргацтай хэлбэрээр байнгын шинж чанартай өөрчлөлт байнгын шинж чанартай нийтлэл
person any person each person the person	этгээд аливаа этгээд этгээд бүр тухайн этгээд
person has operational responsibility for an air operation senior person responsible for air operation chief executive certificate holder applicant	арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаанд нислэгийн үйл ажиллагааны хариуцлага хүлээдэг этгээд арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан гүйцэтгэх захирал гэрчилгээ эзэмшигч хүсэлт гаргагч
person in custody person in lawful custody	саатуулагдсан этгээд хуулийн дагуу саатуулагдсан этгээд
person is embarking, on board, or disembarking the aircraft	агаарын хөлөгт зорчигч суулгах, бүхээгт байх, эсхүл буулгах
person not domiciled in Mongolia	Монгол Улсад байнга оршин суудаггүй этгээд
person or persons	хүн, эсхүл хүмүүс
person, vessel, vehicle, or structure	хүн, хөлөг онгоц, тээврийн хэрэгсэл, эсхүл байгууламж
personality disorder	зан чанарын эмгэг
personnel certificate license	хувь хүний гэрчилгээ үнэмлэх
persons and property persons or property on the ground	хүн, өмч хөрөнгө газарт байгаа хүн, эсхүл өмч хөрөнгөд
petitions for review	эргэн хянах хүсэлт, үнэлгээ хийх хүсэлт
phraseology	стандарт хэллэг
physical characteristic	бодит үзүүлэлт
physical inspection search	биет шалгалт (гараар) үзлэг (төхөөрөмжөөр) (ИНД-140 security)
pilot certificate validation medical certificate recognition (foreign pilot)	нисгэгчийн гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрөх эрүүл мэндийн гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрөх
pilot consolidation consolidation requirements consolidation period	нисгэгчийн зөөлтийн нислэг зөөлтийн нислэгийн шаардлага зөөлтийн нислэгийн хугацаа
pilot licence type licence grade higher, lower licence	нисгэгчийн үнэмлэхний маяг үнэмлэхний эрэмбэ дээд, доод эрэмбийн үнэмлэх

Англи	Монгол
pilot manipulating the flight control pilot flying	нислэгийн удирдлагыг гүйцэтгэж байгаа нисгэгч идэвхтэй нисгэгч
pilot undergoing consolidation of operating experience	үйл ажиллагааны туршлага хуримтлуулах зөөлтийн нислэг үйлдэж байгаа нисгэгч
pilot-activated	нисгэгч ажиллуулдаг
pilot-in-command co-pilot (second-in-command) safety pilot line supervisory pilot cruise relief pilot pilot flying pilot non-flying pilot instructor flight instructor flight examiner simulator instructor evaluator	хөлгийн дарга хамтран нисгэгч аюулгүй байдлын нисгэгч шугамын хяналтын нисгэгч аяллын орлон нисгэгч идэвхтэй нисгэгч ажиглагч нисгэгч сургагч-нисгэгч багш-нисгэгч шалгагч-нисгэгч симуляторын багш дүгнэгч-нисгэгч
pilot-in-command of aeroplane pilot-in-command of an aircraft pilot-in-command of helicopter pilot-in-command under supervision (PIC/US)	нисэх онгоцны дарга агаарын хөлгийн дарга нисдэг тэрэгний дарга шалгуулж байгаа хөлгийн дарга, хяналтад байгаа хөлгийн дарга (61)
pilot-in-command of balloon	бөмбөлгийн дарга
placard	зурагт хуудас
plan outline course outline	төлөвлөгөөний дүрслэл сургалтын курсийн агуулга
plant nourishment soil treatment treatment area propagation of plant life pest control	ургамлын тэжээл хөрсний бордоо ажлын талбай ургамлын тархалт хортон шавьж устгах
point of sole reliance point of no return	буцаж болох сүүлчийн цэг буцах боломжгүй цэг
portable electronic device	зөөврийн цахилгаан хэрэгсэл, зөөврийн электрон хэрэгсэл
portion of airspace	агаарын зайн хэсэг
position report	байрлал мэдээлэх
positive failure warning	татгалзлыг анхааруулах
positive slope positive rate of climb approach slope angle bank angle pitch angle roll angle drift angle angle of attack solid angle	эерэг налуу, эерэг өндөр авах өнцөг өндөр авах ойртолтын гулгах өнцөг налуу эргэлтийн өнцөг босоо өнцөг эргэлтийн өнцөг хөндлөн хөөгдөх өнцөг давших/давших өнцөг
possesses or qualifies	эзэмшиж, эсхүл шалгуур хангасан
possible period	боломжит хугацаа
potential problems	хүндрэл үүсгэж болох асуудал
power margin power source stall margin	чадлын нөөц цахилгааны эх үүсвэр, хүчний эх үүсвэр хурдны нуруалтын нөөц
practicable if practicable where practicable	боломжоороо, боломжит хэрэв боломжтой бол боломжтой бүх тохиолдолд
practical application	практик хэрэглээ
practical aviation related experience	нисэхийн холбоотой ажлын практик дадлага туршлага
practical demonstraion	бодитоор үзүүлэх
practical experience practical experience on flight deck practical assessment	практик дадлага туршлага нислэгийн бүхээгийн танилцах дадлага (ИНД-65) практик дадлагын үнэлгээ

Англи	Монгол
practices experience	дадлага туршлага
practices and procedures	практик болон журам
pre-arranged	урьдчилан зохицуулсан, урьдчилан тохирсон
preceding aircraft following aircraft	урд байгаа агаарын хөлөг дагаж байгаа агаарын хөлөг
precipitous terrain	огцом өргөгдсөн газрын бартаа
precision approach procedure	нарийвчлалтай ойртолтын журам
pre-flight inspection post-flight inspection	нислэгийн өмнөх үзлэг нислэгийн дараах үзлэг
preformatted statement	тогтсон хэлбэртэй мэдэгдэл
preliminary basic data	урьдчилсан үндсэн өгөгдөл
pre-manufactured pre-fabricated	өмнө үйлдвэрлэсэн өмнө хийсэн
prepare maintain update	бэлдэх арчлах, хадгалах шинэчлэх
prerequisites	урьдчилсан шаардлага
prescribes rules governing	зохицуулалтын шаардлагыг тогтоох
preselected altitude	урьдчилан сонгосон түвшин
pressurised unpressurised	битүүмжлэлтэй битүүмжлэлгүй
prevailing and anticipated forecast weather conditions	зонхилох болон өгөгдсөн цаг агаарын урьдчилсан мэдээний нөхцөл
prevent	сэргийлэх
primary airworthiness certificate	анхдагч НТЧ-ын гэрчилгээ
primary point of contact	мэдээлэл солилцох үүрэгтэй үндсэн харилцагч, холбоо барих үндсэн харилцагч
principal maintenance provider	тенхик үйлчилгээний үндсэн гүйцэтгэгч
principal provider	үндсэн гүйцэтгэгч
principal place	үндсэн байрлал
principally wooden or tubular structure	модон, эсхүл хөндий хоолойн хийц
printed card	хэвлэмэл зурагт хуудас
priority	нэн чухал, эн тэргүүний, давуу эрх
privileges of authorisation	зөвшөөрлийн эрх
problem	асуудал, хүндрэл
procedure manual guidance instruction	журам заавар гарын авлага зааварчилгаа
procedure turn base turn inbound turn racetrack	эргэх журам, стандарт эргэлт үндсэн эргэлт орох эргэлт
process	үйл явц, процес
product type	бүтээгдэхүүний маяг
program curriculum required curricula indoctrination curriculum qualification curriculum continuing qualification curriculum	хөтөлбөрийн сэдэв шаардлагатай сэдвийн агуулга үзэл баримтлалын сургалтын сэдэв мэргэших сургалтын сэдэв мэргэшил хадгалах сургалтын сэдэв
progressive inspection	хэсэгчилсэн үзлэг
prominent unlighted object prominently displayed	байнгын гэрэлгүй биет ил харагдахуйцаар байрлуулсан
promulgate publish	түгээх, зарлан мэдээлэх хэвлэн нийтлэх
property asset	өмч хөрөнгө хөрөнгө
proposed intended planned	санал болгосон зорьсон, төлөвлөсөн төлөвлөсөн

Англи	Монгол
expected	баримжаат
proposed action (Part 157)	санал болгосон арга хэмжээ, санал болгож буй ажиллагаа
propulsion	татах хүч
propulsion engine	татах хүчний төхөөрөмж
propulsion system	татах хүчний төхөөрөмж
powerplant	хүчний төхөөрөмж
engine	хөдөлгүүр
power-driven	хөдөлгүүртэй
non-power-driven	хөдөлгүүргүй
prosecution investigation	мөрдөн шалгах
prosecution action	хариуцлага тооцох
provide	хангах, хүргүүлэх
provided that	хангагдсан бол, нөхцөлд, ...сан бол
proving flight	бататгах нислэг
provision	хангалт, болзол, боломж (техникийн)
provisional Type Certificates	урьдчилсан маягийн гэрчилгээ
public address and crew member intercom system	Зарлан мэдээлэх болон багийн гишүүдийн дотоод холбооны систем
publication	хэвлэл
published in the AIP	AIP-д хэвлэн нийтэлсэн
purity	цэвэршилт
purpose	зорилго
applicability	хамрах хүрээ

Q

Англи	Монгол
qualification	мэргэшил, мэргэших
original qualification	үндсэн мэргэшил
quick donning	хурдан өмсдөг
quick reference handbook	хурдан лавлах гарын авлага

R

Англи	Монгол
radar	радар
radio station	радио станц
radio beacon system	радио дохиологч систем
radiation	цацраг, төөнөлт
radio communication transmitter	радио холбооны дамжуулагч
radio navigation aid	радио навигацийн туслах төхөөрөмж
radiotelephone	радио холбоо
radio communication	радио холбоо
radioactive material	цацраг идэвхит материал
random flight routing	төлөвлөөгүй нислэгийн зам
random security spot check	аюулгүйн хамгаалалтын гэнэт сонгох үзлэг
range:	зай:
extra long range	маш холын зай
ultra long range	хэт холын зай
very long range	алс холын зай
long range	холын зай
medium range	дундын зай
short range	богино зай, ойрын зай
rated capacity	тооцоолсон багтаамж
sufficient rated capacity	хангалттай хүрэлцэхээр тооцоолсон багтаамж
rated output	тооцоот гаралт
ratification	соёрхон баталсан
adherence	нэгдэн орсон
succession	залгамжлах
raw material	бэлдэц материал
readily available	ашиглахад бэлэн

Англи	Монгол
readily seen	ил харагдах
readily visible	ил харагдахуйц
real-time on-time	бодит хугацаанд, тухайн цаг хугацаа цаг хугацаандаа, цагтаа
real-time decision making	цаг хугацаанд нь шийдвэр гаргах
reasonable excuse	хүндэтгэх шалтгаан
reasonable in the circumstances	тухайн нөхцөл байдалд тохирох
unreasonable	үндэслэлгүй
reasonableness	бодит үндэслэл
recent experience requirement	туршлага хадгалах шаардлага
recent flight experience	нислэгийн туршлага хадгалах
currency requirement	хүчинтэй байх шаардлага
competency checks	ур чадварын шалгалт
reciprocal precision approach	2 талын нарийвчлалттай ойртолт
reciprocating engine, piston engine	поршинт хөдөлгүүр
recommended	санал болгосон
advised	зөвлөсөн
proposed	санал болгосон
record	бүртгэл, бичилт (noun), бүртгэл хөтлөх, бичилт хийх (verb)
record entry	бичилт хийх
recorded	бүртгэл хийгдсэн, бичилт хийгдсэн
entry	орох, оролт
record in technical log	техникийн бүртгэлийн дэвтэрт бичиж оруулах
recovery	эргэн оруулах
recovery plan	-г хийх төлөвлөгөө
reduction gear	хурдны хайрцаг
reference	ишлэл, лавлагаа (ИНД-175)
reference data	тогтоогдсон өгөгдөл
reference point	баримжаат цэг, хяналтын цэг
reference pressure ratio	жишиг даралтын харьцаа
referred	дурдсан
refresher course	сэргээх сургалтын курс
refuelling	түлшээр сумлах
defuelling	түлш юүлэх
registered owner or administrator	бүртгэгдсэн өмчлөгч, эсхүл зохион байгуулагч
registration mark	бүртгэлийн дугаар
regular air transport operation	тогтмол агаарын тээврийн үйл ажиллагаа
scheduled flight	хуваарьт нислэг
regular air transport operation for the carriage of passengers	зорчигч тээврийн тогтмол агаарын тээврийн үйл ажиллагаа
regular air transport passenger service	тогтмол агаарын тээврийн зорчигч үйлчилгээ
regulated air cargo agent	зохицуулалттай агаарын ачааны байгууллага
relationship	харилцаа холбоо
release	шилжүүлэх
infringement-notice	зөрчлийн мэдэгдэл
release note	шилжүүлэх мэдэгдэл
release to service	ашиглалтад шилжүүлэх
authorised release certificate	шилжүүлэх эрхийн гэрчилгээ
reliability	найдвартай байдал, найдвартай ажиллагаа
availability	хэрэглээний бэлэн байдал
redundancy	нөөцлөл
relief	чөлөөлөлт
remote aerodrome	бөглүү аэродром
remote control	алсын удирдлага
remote reading compass	зайнаас унших компас
reading	заалт (техник)
Remote base	алслагдсан бааз
remuneration	ашиг олох
hire or reward (NZCAR)	хөлс, эсхүл шан урамшуулал
remuneration or hire (ICAO)	ашгийн төлөө, эсхүл хөлс
compensation or hire (FAR)	нөхөн төлбөр, эсхүл хөлс

Англи	Монгол
fare paying payment	төлбөртэй, төлбөр төлсөн төлбөр
reproduce reproduction	дахин үйлдвэрлэх дахин үйлдвэрлэл, нөхөн үйлдэх
required inspection duplicate safety inspection	шаардлагатай үзлэг шалгалт аюулгүй байдлын давхар үзлэг шалгалт
required communication performance (RCP) required navigation performance (RNP) required surveillance performance (RSP)	холбооны шаардлагатай үзүүлэлт навигацийн шаардлагатай үзүүлэлт ажиглалтын шаардлагатай үзүүлэлт
requirement for certificate requirement for licence and ratings	гэрчилгээний шаардлага үнэмлэх, зэрэглэлийн шаардлага
RESA - runway end safety area	хөөрч, буух зурвасын төгсгөлийн аюулгүйн талбай
rescue and fire fighting	аврах болон гал унтраах
resolution advisory	resolution advisory, зөвлөх мэдээлэл
resource	хангамж, нөөц, эх үүсвэр, үйл ажиллагааны нөөц
response	хариу үйлдэл
responsible responsibility duty	хариуцах хариуцлага, үүрэг хариуцлага үүрэг, ажил үүрэг
restricted prohibited	хязгаарлалттай хориотой, хориглосон
restricted areas military operating areas mandatory broadcast zones volcanic hazard zones danger areas low flying zones area QNH zones mountainous zones Class A airspace Class B airspace Class C airspace Class D airspace Class E airspace Class F airspace Class G airspace transponder mandatory airspace within controlled airspace transponder mandatory airspace within special use airspace	хязгаарлалттай бүс цэргийн үйл ажиллагааны бүс радио нэвтрүүлэг шаардлагатай зоон галт уулын аюулын зоон аюултай бүс нам өндрийн нислэгийн зоон бүсийн QNH зоон уулархаг зоон А-ангиллын агаарын зай В-ангиллын агаарын зай С-ангиллын агаарын зай D-ангиллын агаарын зай E-ангиллын агаарын зай F-ангиллын агаарын зай G-ангиллын агаарын зай хяналттай агаарын зай дахь транспондер шаардлагатай агаарын зай тусгай зориулалтаар ашиглах агаарын зай дахь транспондер шаардлагатай агаарын зай
retention of record	бүртгэлийг хадгалах
return to base	үндсэн бааздаа буцаж ирэх
review assessment evaluation	дүгнэлт үнэлгээ дүгнэлт, шалгалт
review review of airworthiness maintenance review annual review biennial review management review certifying review biennial flight review flight review consultant reviews regular reviews internal quality assurance review general review internal reviews safety review	дүгнэх, эргэн хянах, дүгнэлт хийх НТЧ-ын дүгнэлт техник үйлчилгээний дүгнэлт жилийн дүгнэлт хоёр жилийн дүгнэлт удирдлагын дүгнэлт дүгнэлтийг баталгаажуулах хоёр жилийн нислэгийн дүгнэлт нислэгийн дүгнэлт зөвлөхийн дүгнэлт тогтмол дүгнэлт дотоод чанар баталгаажуулалтын дүгнэлт ерөнхий дүгнэлт дотоод дүгнэлт (ИНД-175) аюулгүй байдлын дүгнэлт
revised revised ETA	өөрчлөгдсөн шинэчилсэн ETA

Англи	Монгол
revocation suspension withdrawal	хүчингүй болгох түдгэлзүүлэх хураах
right of way rule	хөдөлгөөний давуу эрхийн дүрэм
RNP performance RNP criteria RNP system	RNP үзүүлэлт RNP шалгуур RNP систем
road-holding position	замын хүлээх байршил
roll pitch yaw longitudinal axis lateral axis vertical axis	roll, тууш тэнхлэг pitch, хөндлөн тэнхлэг yaw, босоо тэнхлэг тууш тэнхлэг хөндлөн тэнхлэг босоо тэнхлэг
rotorcraft rotor	роторт-хөлөг ротор, даах сэнс
route en-route alternate route planned route off-route	нислэгийн зам нислэгийн замын дагуу нөөц нислэгийн зам төлөвлөсөн нислэгийн зам нислэгийн замын гадуур нисэх
routine routine inspection visual inspection periodic inspection	тогтмол, байнгын, хэвийн тогтмол, байнгын үзлэг нүдэн үзлэг үечилсэн үзлэг шалгалт, хуваарьт үзлэг шалгалт
rule procedure provision	дүрэм журам нөхцөл
runway runway strip runway strip area runway turn pad runway edge runway visual range (RVR) runway visual range condition wet and contaminated runway active runway runway incursion shoulder	хөөрч буух зурвас (ХБЗ) ХБЗ-ны талбай ХБЗ-ны үргэлжилсэн талбай ХБЗ-ны эргэлтийн талбай ХБЗ-ны ирмэг, ХБЗ-ны босго ХБЗ-ны ил харааны зай ХБЗ-ны ил харааны зайн нөхцөл нойтон болон тунадастай ХБЗ ашиглаж байгаа ХБЗ, ашиглагдаж байгаа ХБЗ ХБЗ-ыг хөндлөн нэвтрэх хөвөө, мөр

S

Англи	Монгол
safe conduct of the flight is achieved safe flight practice guide safe operation	нислэгийг аюулгүй гүйцэтгэх нөхцөл бүрдсэн аюулгүй нислэг үйлдэх практик гарын авлага аюулгүй үйл ажиллагаа
safe operating practice	аюулгүй ажиллах практик дадал
same similar equivalent same category of aircraft	ижил төстэй дүйцэх ижил категорийн агаарын хөлөг
sanction	шийтгэл
satisfactory satisfactorly	шаардлага хангасан, амжилттай, үр дүнтэй амжилттайгаар
satisfies the Director that	... Дарга хангалттай гэж үзсэн
scale	хуваарь, хэмжээс
scan checks	тогтсон дэс дарааллаар ажиглалт хийх
scattered cloud	солигдмол үүл
scheduling impact	хуваарийн нөлөө
scope	хамрах хүрээ, хүрээ, далайц, цар хүрээ, тусгал
screening	аюулгүйн үзлэг

Англи	Монгол
screened screening point security screener	аюулгүйн үзлэг хийсэн аюулгүйн үзлэгийн цэгийн хамгаалалт аюулгүйн үзлэгийн ажилтан
sea level ground level flight level height altitude elevation ceiling cloud-base	далайн түвшин газрын түвшин нислэгийн түвшин өндөр түвшин өндөрлөг үүлний суурийн өндөр үүлний суурь
search and rescue	эрэн хайх, авран туслах
rescue co-ordination centre	авран туслах зохицуулалтын төв
seat belt seat harness safety strap safety belt restraining belt child restraint system shoulder harness single diagonal shoulder belt	суудлын бүс суудлын даруулга суудлын бүс, аюулгүйн бүс хамгаалах бүс, аюулгүйн бүс даруулга бүс хүүхдийн даруулгын систем хос мөрөвчит даруулга ганц хөндлөн мөрөвчит даруулгатай бүс
seat cushions	суудлын зөөлөвч
seating capacity of 10 seats or more seating capacity of 9 seats or less seating capacity of more than 30 seats	10, эсхүл түүнээс дээш суудлын багтаамжтай 9, эсхүл түүнээс доош суудлын багтаамжтай 30-аас дээш суудлын багтаамжтай
security area security breach security designated aerodrome security designated air navigation facility security enhanced area security officer security service security technique	аюулгүйн хамгаалалттай бүс аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил аюулгүйн хамгаалалттай аэродром аюулгүйн хамгаалалттай агаарын навигацийн байгууламж өндөржүүлсэн аюулгүйн хамгаалалттай бүс аюулгүйн хамгаалалтын ажилтан аюулгүйн хамгаалалтын үйлчилгээ аюулгүйн хамгаалалтын арга техник
security escorts escorted person escorting officer escorting vehicle escorted by officer	аюулгүйн хамгаалалт дагалдах дагаж байгаа этгээд дагуулж байгаа ажилтан дагуулж байгаа машин ажилтнаар дагалдуулсан
SEIFR	SEIFR, Ганц хөдөлгүүрт -хэрэглэлийн нислэгийн дүрэм
seizure hijacking kidnapping	баривчлах, саатуулах, хураах, зогсоох булаан авах, авч зугтах хүн хулгайлах
self-buoyant	өөрөө хөвөх чадвар
senior person identified as the chief	Гүйцэтгэх захирлаар томилогдсон удирдах ажилтан
senior person senior persons	удирдах ажилтан удирдах ажилтнууд
sensitive pressure altitude pressure altitude altimeter sensitive pressure altimeter pressure altimeter radio altimeter radar altimeter QNH altimeter setting area QNH zone area QNH zone altimeter setting aerodrome QNH altimeter setting	даралтаар илэрхийлдэг түвшин даралтын түвшин алтиметр даралтаар мэдрэх алтиметр даралтаар мэдрэх алтиметр радио-алтиметр радар-алтиметр алтиметрийн QNH тохируулга зооны QNH зооны QNH-ээр алтиметрийн тохируулга аэродромын QNH-ээр алтиметрийн тохируулга
separation segregation carenteen	зайчлал (ИНД-71) ялгах, ангилан тусгаарлах тусгаарлах
service experience	техник үйлчилгээний нийтлэг туршлага, ашиглалтын туршлага

Англи	Монгол
service information (letter / bulletin) service provider	ашиглалтын мэдээ (захиа / бюллетен / тойм) үйлчилгээ үзүүлэгч
serviceability unserviceability	ажиллагаатай байдал ажиллагаагүй байдал
serviceable unserviceable	ажиллагаатай ажиллагаагүй
shall ensure	болохыг бататгана
shielded operation indoors outdoor	халхлагдсан үйл ажиллагаа дотор орчин хээр, гадаа
side-effect	гаж нөлөө
sign (Part 92)	шинж тэмдэг
signalling device	дохионы хэрэгсэл
significance significant significantly significant change significant variation significant difference significant airworthiness requirement	онцлох шаардлага, чухал ач холбогдол нөлөө бүхий, томоохон, эрс, зарчмын, онцлох их хэмжээгээр нөлөө бүхий өөрчлөлт, томоохон өөрчлөлт нөлөө бүхий зөрүү зарчмын зөрүү онцлох НТЧ-ын шаардлага
similar	төстэй
simple fracture	энгийн эвдрэл, хугарал, хэлтрэх, тасрах
single engine single pilot	ганц хөдөлгүүрт ганц нисгэгч
single tow ring towline	ганц гогцоотой чирэх холбоос чирэх татлага
single-engine single-pilot	ганц-хөдөлгүүр ганц-нисгэгч
skill proficiency level of knowledge attitude competency experience currency	ур чадвар мэргэжлийн ур чадвар мэдлэгийн түвшин хандлага, зан чанар ур чадвар дадлага туршлага хүчинтэй байх (ИНД-61)
sling load human sling load human sling load operation helicopter human sling load operation underslung load beneath a helicopter hover external sling load external load external load operation external load towing operation winching rappelling	татлагат ачаа татлагаар хүн зөөх татлагаар хүн зөөх үйл ажиллагаа нисдэг тэргээр татлагаар хүн зөөх үйл ажиллагаа нисдэг тэрэгний доор бэхэлсэн татлагаар тээвэрлэх агаарт тогтох нислэг дүүжин татлагат ачаа дүүжин ачаа дүүжин ачаа тээвэрлэх үйл ажиллагаа татлагаар дүүжин ачаа чирэх үйл ажиллагаа өргөгч-төхөөрөмжөөр өргөх/буулгах олсоор буулгах
SMS	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо
so far as is practical	хийж болох боломжит
software hardware firmware	програмын хангамж техник хангамж системийн програмын
sole means primary means supplemental means	бие даасан хэлбэрийн анхдагч хэлбэрийн нэмэлт хэлбэрийн
sole purpose	зөвхөн ... Зорилгоор
solo practice solo flight	бие даасан дадлага бие даасан нислэг
sound of judgment	зөв шийдвэр гаргах, зөв тодорхойлж илэрхийлэх
special aircraft operation	тусгай агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
special flight permit	тусгай нислэгийн зөвшөөрөл

Англи	Монгол
special flight permit - continuing authorization	тусгай нислэгийн зөвшөөрлийн байнгын эрх
special operation (commercial transport operation)	тусгай зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагаа
special use airspace	тусгай зориулалтаар ашиглах агаарын зай
specific specification performance characteristic	онцгой, өвөрмөц, тусгай, тусгайлан тогтоосон тодорхойлолт үзүүлэлт, гүйцэтгэл, ур чадвар шинж чанар, үзүүлэлт, өгөгдөл
specified specified limitations prescribed defined identified described	заасан, заагдсан заагдсан хязгаарлалт тусгасан, тогтоосон тодорхойлогдсон тодорхойлсон тайлбарласан
specimen	үлгэр хийц
spot check random check	сонгох үзлэг гэнэтийн үзлэг
SSR transponder	агаарын хөлгийн хариулагч
stall wake turbulence spinning or aerobatics	хурдны нуралт дагалдах хуйлрал штопор, эсхүл аэробатик
standard instrument departures and arrivals	стандарт хэрэглэлээр нисэн гарах болон нисэн ирэх
standard practice manual ICAO standards and recommended practice	стандарт практик аргачлалын заавар ICAO стандарт болон зөвлөмж
statement of compliance statement of content statement specifying	нийцлийн мэдэгдэл агууламжийн мэдэгдэл ийг заасан мэдэгдэл, тайлбар
station: ground station inter-ground station air-ground station ground-ground station Aircraft station Aircraft earth station (AES) Ground earth station Tributary station Air-ground control radio station Aerodrome control radio station AFTN station AFTN origin station AFTN destination station Mobile surface station Aeronautical station Aeronautical fixed station Aeronautical meteorological station Aeronautical telecommunication station Radio direction-finding station Network station Regular station	станц: газрын станц газар хоорондын станц Агаар - газрын станц Газар - газрын станц Агаарын хөлгийн станц Агаарын хөлгийн суурин станц (AES) Газрын суурин станц салаа станц Агаар - газрын хяналтын радио станц Аэродромын удирдлагын радио станц AFTN станц AFTN илгээх станц AFTN хүлээн авах станц Гадаргуугийн хөдөлгөөнт станц Нисэхийн холбооны станц Нисэхийн суурин холбооны станц Нисэхийн цаг уурын холбооны станц Нисэхийн цахилгаан холбооны станц Радио пеленгатор станц Сүлжээний станц Үндсэн станц
stating notifying	илэрхийлэх мэдээлэх
statistical data aeronautical data	статистикийн тоо баримт нисэхийн өгөгдөл
steep approach	огцом ойртолт
sterile area	үзлэгийн дараах бүс
stowed secured packed	байрлуулсан хамгаалсан, бэхэлсэн савласан
stripe transverse stripe side stripe marking	зураас хөндлөн зураас хажуугийн зураасан тэмдэглэгээ
structural requirement	бүтцийн шаардлага

Англи	Монгол
structural design	бүтцийг зохион бүтээх (ачааллаар)
structure	бүтэц
airframe	хүчилсэн бүтэц
fuselage	их бие
subcontractor	гэрээт гүйцэтгэгч
submit	ирүүлэх
provide	хүргүүлэх
produce	гаргаж өгөх, үзүүлэх
Part	Дүрэм
rule	дүрэм
Subpart	Бүлэг
paragraph	зүйл
subparagraph - CAR	хэсэг - ИНД-ийн хувьд
part	хэсэг
chapter	бүлэг
article	зүйл
paragraph / subparagraph - in convention	дэд хэсэг - конвенцийн хувьд
volume / part	боть
chapter	бүлэг
section	хэсэг
appendix - in Annex	хавсралт- Хавсралтын хувьд
subsequent aircraft type	дараагийн агаарын хөлгийн маяг
subsonic	дууны хурдны өмнөх, $M=0,84-0.92$
transsonic	дууны хурдтай ойролцоо $M=0.92-1.2$
supersonic	дуунаас хэт хурдан $1.2 <$
substantially	ихээхэн, том, өргөн хүрээний, нарийвчилсан
successfully complete	амжилттай төгссөн
successful outcome	амжилттай үр дүн
suitable	тохиромжтой
applicable	хамааралтай
summary	хураангуй, нийт, нэгтгэсэн
superseded material	өөрчлөгдөж хүчингүй болсон материал
supervisory person, supervisor	хяналтын ажилтан
supervisory position	хяналтын албан тушаал
supplemental	дагалдах, хавсралт, нэмэлт
support	тулгуурлах, дэмжих,
supports, briefs, assists	дэмждэг, мэдээллээр хангадаг, тусалдаг
suppression test	намжаах тест, suppression test
surface friction characteristic	гадаргуугийн барьцалтын <u>үзүүлэлт</u>
surface without irregularitie	гадаргуу тэгш байх
surgical procedure	мэс засал
surrendered	хураагдсан
surrounding terrain	хүрээлсэн газрын бартаа
surveillance	хяналт тавих, байнгын хяналт, ажиглалт хийх
observation	ажиглалт
audit	аудит
monitoring	мониторинг
surveillance requirements	байнгын хяналт, тандалтын шаардлага
surveillance transponder	ажиглалтын транспондер
suspected	сэжиглэж байгаа, таамагласан, байж болзошгүй
sustaining life	амьдрал дэмжих
lifesaving equipment	аврах төхөөрөмж
syllabus	сэдвийн задаргаа
training syllabus	сургалтын сэдвийн задаргаа

Т

Англи	Монгол
tail skid shoes	сүүлний гулгах ул
take account	тооцож үзэх
take reasonable care	боломжит арга хэмжээ авах

take-off climb cruise decent approach landing	хөөрөлт өндөр авалт аялал өндөр алдалт ойртолт буулт, газардалт
tampering tamper evident unlawful interference act of unlawful interference	гэмтэл учруулах гэмтэл учирсан нотолгоо хууль бус үйлдэл хууль бус үйлдэл хийх
tandem parachute tandem master	тандем-шүхэр тандем-мастер
task activity operation function	ажил ажиллагаа үйл ажиллагаа үйлдэл, ажил
taxi trip reserve: - contingency - alternate - final-reserve - additional -fuel	явгалах аяллын нөөц: - хазайлтыг нөхөх - бэлтгэл аэродромын - үлдэгдэл-нөөц - нэмэлт -түлш (нислэгийн түлшний хувьд)
taxiway taxiway strip taxiway bridge taxiway edge taxilane standard taxi route exit taxiway stand taxilane stopway refence field length clearway	явгалах зам явгалах талбай гүүрэн явгалах зам явгалах замын ирмэг явгалах шугам стандарт явгалах чиглэлийн зам явгалах зурвасын гарц зогсоолын явгалах шугам зогсоох зам газардах талбайн урт саадаас чөлөөтэй талбай
TBO	их засвар хоорондын хугацаа
technique	ур чадвар, техник, арга барил
telecommunication	холбоо
telephony designator	радио холбооны дуудлага, радио холбооны оноосон нэр
temperature	хэм
terminal area	аэродромын бүс
terminal control area control area Control zones VFR transit lanes General aviation areas	ойртолтын удирдлагын бүс Удирдлагын бүс Удирдлагын зоон VFR-ийн дамжин өнгөрөх зам Ерөнхий зориулалтын нисэхийн бүс
terrain collision terrain clearance avoid a collision risk assessment risk mitigation terrain collision risk assessment and mitigation program	газартай мөргөлдөх газрын бартааг давах зай мөргөлдөхөөс зайлсхийх эрсдэлийн үнэлгээ эрсдэлийг бууруулах саадтай мөргөлдөх эрсдэлийн үнэлгээ болон эрсдэлийг бууруулах хөтөлбөр
terrain terrain clearance obstacle clearance clear of obstacle	газрын бартаа, газар бартааг давах зай саадыг давах зай саадаас чөлөөтэй байх
test exam check	тест шалгалт сорилт (security, ИНД-92), үзлэг
test apparatus radio apparatus field test set portable test equipment	тестийн аппарат радио төхөөрөмж зөөврийн тестийн иж бүрдэл зөөврийн тестийн төхөөрөмж

bench test	бэнч тест
flight test (test flight, flight evaluation)	шалгах нислэг, шалгалтын нислэг (агаарын хөлөг), нислэгийн шалгалт (нисгэгч)
functional flight test	үйл ажиллагааны шалгах нислэг
airworthiness flight test	НТЧ-ын шалгах нислэг
production flight test	үйлдвэрлэлийн шалгах нислэг
periodic flight test	хуваарьт шалгах нислэг
test piece	сорилын биет (security)
testing	сорилт (security)
test-pilot	туршин-нисгэгч
flight examiner	шалгагч-нисгэгч
flight instructor	багш-нисгэгч
flight instructor under supervision	хяналтад байгаа багш-нисгэгч, шалгуулж байгаа багш-нисгэгч
supervising instructor	хянаж байгаа багш, шалгаж байгаа багш
ground instructor	газрын бэлтгэлийн багш, онолын багш
the granting of the certificate is not contrary to the interests of aviation safety	тухайн гэрчилгээг олгох нь нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй байх
Director may consider necessary in the interests of aviation safety	нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж Даргын үзсэн
the subject matter	тухайн сэдэв
thoroughly documented	нягт нямбай бүртгэсэн байх
threat	заналхийлэл
danger	аюул
dangerous	аюултай
assaults	хүч хэрэглэх
intimidates	сүрдүүлэх
threatens	заналхийлэх
hazard	аюул
hazardous	аюултай
intimidation	айлган сүрдүүлэх
violence	албадах
three-view drawing	гурван талын зураг, гурван талт зураг
threshold time	хоорондын хугацаа
tidal volume	амьсгалын багтаамж
time limited system capability	цагийн хязгаарлалттай системийн чадвар
time-limited	цагийн хязгаарлалттай
time-in-service	ашиглалтын цаг
time in-service recorder	ашиглалтын цаг бүртгэгч
title	албан тушаал
to be carried	тээвэрлэх, авч явах
to ensure that	бататгах зорилгоор
to make a parachute descent	шүхрийн буулт үйлдэх
to place into operational service	үйл ажиллагаанд шилжүүлэх
to satisfy the Director	Даргад батлах зорилгоор
to, from, or outside of Mongolia	Монгол Улс руу, Монгол Улсаас, эсхүл Монгол Улсын гадна
to, from, and within Mongolia	Монгол Улс руу, Монгол Улсаас болон Монгол Улсын дотор
to, from, and within, over Mongolia	Монгол Улс руу, Монгол Улсаас болон Монгол Улсын дотор, эсхүл дээгүүр
tolerance	зөвшөөрөгдөх зөрүүний хэмжээ, зөвшөөрөгдөх хэмжээ
allowance	зөвшөөрөгдөх хэмжээ
accuracy	нарийвчлал
accuracy tolerance	нарийвчлалын зөвшөөрөгдөх хэмжээ
verifiable accuracy	бататгах боломжтой нарийвчлал
precision	оновчтой
accuracy	нарийвчлал,
integrity	бүрэн бүтэн байдал, үнэн зөв байдал, тохирол
continuity	тасралтгүй байдал
availability	бэлэн байдал, хэрэглээний бэлэн байдал
functionality	ажиллагааны чадвар
topography	газрын саадын зураг
TORA	хөөрөлтийн гүйлт үйлдэх боломжит зай

total flight time	нийт нислэгийн цаг
towards meeting	хангахад
traceability	гарал үүсэл, эх үүсвэр, мөшгих боломж, эх үүсвэрийг эргэн тогтоох боломж
traceable	эх үүсвэрийг эргэн тогтоох боломжтой, мөшгих боломжтой, гарал үүслийг тогтоох
track change	чиглэлийн өөрчлөлт
departure track	нисэн гарах чиглэл
reciprocal track	эсрэг чиглэл
traffic avoidance	нислэгийн хөдөлгөөнөөс зайлсхийх
traffic density and pattern	хөдөлгөөний нягтрал болон бүтэц
traffic handling	нислэгийн хөдөлгөөний зохицуулалт
Flow control	хөдөлгөөний урсгалыг зохицуулах
traffic pattern	хөдөлгөөний зам
traffic circuit	хөдөлгөөний хайрцаг
transition circuit	шилжих хайрцаг
circuit training	аэродромын хайрцаг нислэгийн сургалт
translation circuit	шилжих зам (ATC - зам, Pilot - хайрцаг)
traineeship	дадлагажигч, дадлага хийх, сургалтын дараа дадлагажигч
training course	сургалтын курс
training session	сургалтын хичээл, сургалтын
instructional techniques course	заах арга зүйн сургалтын курс
training function	сургалтын ажиллагаа
transit	дамжин өнгөрөх
transfer	шилжин суух (зорчигч), шилжин ачигдах (ачаа)
transition to instrument flight on take-off	хөөрөлтийн үед хэрэглэлийн нислэгт шилжих
transponder	транспондер
transponder-mandatory airspace	транспондер шаардлагатай агаарын зай
trans-shipment	дамжуулан тээвэрлэх
transverse vertical separation of the fuselage	их бие босоо огтлолоор хуваагдах
trend monitoring program	үзүүлэлтийн мониторингийн хөтөлбөр
true airspeed	жинхэнэ хурд
indicator airspeed	хэрэглэлийн хурд
calibrated airspeed	тохируулагдсан хурд
turbine engine	турбинт хөдөлгүүр
turbojet	турбо-жэт
turbofan	турбо-фэн
turboprop	турбо-проп
turboshaft	турбо-голт
turbine powered	турбинт-хөдөлгүүртэй
non-turbine-powered	турбинт-бус-хөдөлгүүртэй
turbo-fan powered	турбо-фэн хөдөлгүүртэй
turbojet powered	турбо-жэт хөдөлгүүртэй
propeller-powered	сэнсэн-хөдөлгүүртэй
propeller-driven airplane	сэнсэн-хөдөлгүүртэй нисэх онгоц
two engine propeller-driven aeroplane	хоёр сэнсэн-хөдөлгүүртэй нисэх онгоц
piston-powered	поршинт-хөдөлгүүртэй
reciprocating powered	поршинт-хөдөлгүүртэй
engine-powered electrical generating system	хөдөлгүүрээс ажилладаг цахилгаан үүсгэх систем
powered aircraft	хөдөлгүүртэй агаарын хөлөг
unpowered aircraft	хөдөлгүүргүй агаарын хөлөг
powered glider	моторт-глайдер
powered parachute	моторт-шүхэр
turbocharged	агаарын нэмэлт шахуургат, турбочаржид, supercharged
supercharged	суперчаржид, turbocharged
turn and slip indicator	эргэлт болон гулгалт заах хэрэглэл
two-stroke	хоёр-тактын
four-stroke	дөрвөн-тактын
two-way communication	2 талын холбоо
two-way radio communication	2 талын радио холбоо
two-way voice communication	2 талын дуут холбоо
landline voice communication	газрын утсан холбоо

telephone communication	утсан холбоо
type rating category grade level class -Licence wise	маяг зэрэглэл категори зэрэг түвшин ангилал (ИНД-61)
type variant	маяг вариант
type approved type accepted	маягийг зөвшөөрсөн маягийг хүлээн зөвшөөрсөн
type certificated seating capacity payload capacity	маягаар гэрчилгээжсэн суудлын багтаамж төлбөрт ачааллын багтаамж
Type Certificates Type Acceptance Certificate supplemental type certificate Provisional Type Certificate Airworthiness Certificates Special Flight Permit: (1) special flight permit: (2) special flight permit-continuing authorisation	Маягийн гэрчилгээ маягийг хүлээн зөвшөөрөх гэрчилгээ нэмэлт маягийн гэрчилгээ Урьдчилсан маягийн гэрчилгээ НТЧ-ын гэрчилгээ Тусгай нислэгийн зөвшөөрөл: (1) тусгай нислэгийн зөвшөөрөл-түр эрх; (2) тусгай нислэгийн зөвшөөрлийн-байнгын эрх.
type competency demonstration	маягийн ур чадварын шалгалт
type design specifications type design approval	маягийн загварын тодорхойлолт маягийн загварын зөвшөөрөл
type of prototype prototype aircraft	маягийн анхны загвар, маягийн үндсэн загвар агаарын хөлгийн маягийн анхны загвар, агаарын хөлгийн маягийн үндсэн загвар
type or group of aircraft or component	агаарын хөлөг, эсхүл бүрдэл хэсгийн тодорхой маяг, эсхүл бүлэг

U

Англи	Монгол
ultimate inertia force	нийт инерцийн хүч
ultimately responsible	эцсийн хариуцлага хүлээх
unacceptable risk	хүлээн зөвшөөрөхүйц бус эрсдэл
unattended	хяналтгүй орхисон
under paragraph described under paragraph required under paragraph	ийн дагуу -д тогтоосон, заасан -д шаардсан
under the authority of, and in accordance with the privileges of under the authority or control of a State	эрх болон түүний нөхцөлийн хүрээ тухайн улсын удирдлага, эсхүл хяналтын доор
undergo or carry out	хийлгэх, эсхүл хийх
underwater locating device	усан дор байрлал тогтоох хэрэгсэл
unevaluated route	тооцоологдоогүй нислэгийн зам
unexpected environmental conditions	хүрээлэн буй орчны гэнэтийн нөхцөл
unintentional operation inability to operate	санаандгүй, зориулалтын бус ажиллагаа ажиллах боломжгүй болох
unit load device	ачилтын нэгж төхөөрөмж
unless except when unless otherwise notified	аас бусад, бусад тохиолдолд -аас бусад тохиолдолд өөрөөр мэдэгдсэнээс бусад тохиолдолд
unless the context otherwise requires	агуулга нь өөрөөр шаардаагүй бол
unmanned aircraft unmanned aircraft system (UAS) unmanned aerial vehicle (UAV) unmanned balloons remotely piloted aircraft systems (RPAS) personnel air vehicle	хүнгүй агаарын хөлөг хүнгүй агаарын хөлгийн систем (UAS) хүнгүй нисэх төхөөрөмж (UAV) хүнгүй агаарын бөмбөлөг зайнаас удирддаг агаарын хөлгийн систем (RPAS) хувийн нисэх төхөөрөмж
unnecessary danger	шаардлагагүйгээр аюул учруулах
unobjectionable	татгалзах зүйлгүй

conditional objectionable (Part 157)	нөхцөл заасан, нөхцөлд хүлээн авах боломжгүй
unsafe condition	аюултай нөхцөл байдал
upon on	...-д
upon the Director's request	даргын шаардсан даруйд
upper control area	удирдлагын дээд бүс
up-to-date	одоогийн, бодит, шинэчлэн
usable fuel	хэрэглэх боломжит түлш
unusable fuel	хэрэглэх боломжгүй түлш
using agency handling agent handling requirement handling characteristic	хэрэглэгч байгууллага үйлчилгээний агент үйлчилгээний шаардлага жолоодлогын үзүүлэлт (нисэх онгоц)

V

Англи	Монгол
valid	хүчинтэй
validity	хүчинтэй байдал
effective	хүчинтэй
valid for the lifetime of the holder	тухайн эзэмшигчийн насан туршид хүчинтэй байна
validation (Part 65)	зөвшөөрөл
validation permit	баталгаажуулсан зөвшөөрөл
variation	өөрчлөлт
variance	өөр хэлбэр, вариаци
difference	ялгаа, зөрүү
vehicle	тээврийн хэрэгсэл
ventral exit	өөхийн гарц
verbal communication	яриагаар харилцах
verbal comment	аман тайлбар
vertical limit	босоо хязгаар
lateral limit	хэвтээ хязгаар
vertical separation	босоо зайчлал
horizontal separation:	хэвтээ зайчлал:
- longitudinal separation	- тууш зайчлал
- lateral separation	- хажуугийн зайчлал
composite separation	хосолмол зайчлал
reduced Runway separation	ХБЗ-ны багасгасан зайчлал
wake turbulence separation	дагалдах хуйлралын зайчлал
visual separation	ил харааны зайчлал
radar separation	радарын зайчлал (Part 172)
Violation Law	Зөрчлийн тухай хууль
violation	зөрчил, хэрэг зөрчил
serious violation	ноцтой зөрчил
egregious violation	онц ноцтой зөрчил
paper violation	баримт бичгийн зөрчил
potential violation	потенциал зөрчил
alleged violation	таамагласан зөрчил
continuing violation	үргэлжилж байгаа зөрчил
single violation	нэг зөрчил
deliberate violation	санаатай зөрчил
non-deliberate violation	санаатай бус зөрчил
inadvertent violation	санамсаргүй зөрчил
intentional violation	санаатай зөрчил
operational violation	үйл ажиллагааны зөрчил
violator	зөрчил гаргагч
offender	гэмт этгээд
respondent	хариуцагч
visibility	хараа, алсын барааны харагдац
flight visibility	нислэгийн хараа
visibility	хараа, алсын барааны харагдац

meteorological aerodrome take-off landing weather instrument approach VFR - minima	цаг уурын аэродромын хөөрөлтийн буултын цаг агаарын хэрэглэлийн ойртолт VFR-ийн - минима
visual approach slope indicator system (VASIS) visual approach slope indicator	ил харааны ойртолтын налууг заах систем (VASIS) ил харааны ойртолтын налууг заагч
visual contrast visual indication visual line of sight operation visual range visual reporting point visual reference required visual reference	нүдэнд ялгарч харагдах нүдэнд харагдах дохио шууд харж удирдах үйл ажиллагаа ил харааны зай ил харааны илтгэх цэг ил харааны баримжаа шаардлагатай ил харааны баримжаа
visual guidance	ил харааны чиглүүлэлт
voluntary safety reporting system mandatory safety reporting system non-prosecution non-punishment	аюулгүй байдлын сайн дураар мэдээлэх систем аюулгүй байдлын заавал мэдээлэх систем шийтгэлээс ангид байх шийтгэл хүлээлгэхгүй

W

Англи	Монгол
walk through detector	хаалган илрүүлэгч
warrant of fitness	тохирлын баталгаа (ИНД-106)
was in effect on	хүчинтэй болсон
weapon explosive incendiary dangerous device article substance	зэвсэг тэсрэх бодис шатах бодис аюултай хэрэгсэл эд зүйл бодис
weather phenomena meteorological phenomena significant weather forecast upper-air forecast	цаг агаарын аюултай үзэгдэл цаг уурын аюултай үзэгдэл цаг агаарын онцгой үзэгдлийн урьдчилсан мэдээ дээд агаар мандлын урьдчилсан мэдээ
weight and balance weight of consumable	жин болон төвлөрөлт зарцуулах материалын жин
wheel base	үндсэн дугуй хоорондын зай
when required by the Director	Дарга шаардсан бол
where where appropriate where applicable where physically practicable where practical if practical	үед, тохиолдолд шаардлагатай тохиолдолд хамааралтай тохиолдолд хэрэгжүүлэх боломжтой тохиолдолд боломжтой тохиолдолд боломжтой бол
whether whether or not	эсэх эсэхээс үл хамааран
whichever is applicable whichever is the greater whichever is the higher whichever occurs later whichever occurs first	аль хамааралтайг аль ихийг нь аль өндрийг нь аль сүүлд болох аль түрүүлж болох
whichever is higher whichever occurred later	аль илүү дээш, аль өндрийг аль сүүлд болсон
who hold	эзэмшдэг ...
wing bar light	хөндлөн шугамын гэрэл
wingspan	далавчны урт
with respect to	хувьд, холбоотой

within Mongolia	Монгол Улсад, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт
without limiting paragraph without prior notice without propulsion	зүйлээр хязгаарлахгүйгээр урьдчилан мэдэгдэхгүйгээр хүчний үүсгүүргүй
worksheet work record workshop	ажлын хуудас ажлын тэмдэглэл засвар үйлчилгээний ажлын байр
written evidence written description written or oral test written record ground-based procedure check spoken message single telecommunication message	бичгээр үйлдсэн нотлох баримт бичгээр үйлдсэн тодорхойлолт бичгийн, эсхүл аман шалгалт бичгээр үйлдсэн бүртгэл журмын мэдлэгийн газрын шалгалт яриан мэдээ холбооны нэг мэдээ

X

Англи	Монгол
x-ray apparatus x-ray monitor x-ray examination x-ray screening	рентген аппарат рентген төхөөрөмжийн дэлгэц рентген төхөөрөмжийн шалгалт рентген төхөөрөмжийн аюулгүйн үзлэг

Y

Англи	Монгол
yaw roll pitch	уав, босоо тэнхлэг roll, тууш тэнхлэг pitch, хөндлөн тэнхлэг
yoke	гогцоо, бариул

Z

Англи	Монгол
maximum zero fuel weight	түлшгүй максимум жин
ZFT simulator means synthetic flight trainer: - flight simulator - flight training device: = flight procedure trainer = basic instrument flight trainer	ZFT симулятор гэж синтетик нислэгийн дадлагажуурыг: - нислэгийн симулятор - нислэгийн сургалтын хэрэгсэл: = нислэгийн журмын дадлагажуур = суурь хэрэглэлийн нислэгийн дадлагажуур

--oOo--